

INCEIPIT. PRE

FAEIO. SARET

IHERONIMI

PRESBITERI

AD. DAMASVM

PAPA. IO. LIBRUM

QUATUOR. E

VANGELIORUM

exueteri. ut post exemplaria scriptura
 rum toto orbe dispersa. quasi quidam ar
 biter sedeam. & quia inter se uariant
 que sint illa. que cum greca consenti
 ant ueritate decernam. **P**uis labor
 si periculosa presumptio. iudicare
 de ceteris. ipsum ab omnibus iudican
 dum. sensis mutare lingua. & canes
 cente mundu adimita trahere par
 uilos. **Q**uis enim doctus pariter.
 uel indoctus cum manus uolumen
 assumpserit. & a salua quam semel

inhibuit uiderit discrepare qd legerat.
 non statim erumpat inuocare me fal
 sarium. me clamans esse sacrilegum.
 qui audeat aliquid inueteris libris ad
 dere. mutare. corrigere. **A**duersus
 qua inuidiam. duplex causa me con
 solatur. quod & tu qui sumus sacer
 dos es fieri iubet. et uerum n̄ esse quod
 uariat. etiam maledicorū testimonio
 complatur. **S**i enim latinis exem
 plaribus fidelis est adhibenda. respon
 deant quibus. tot sunt exemplaria ^{pen} q̄
 codices. **S**i autē ueritas est querenda
 de pluribus. cur n̄ ad grecam originem
 reuertentes. ea que ^{uel} a uiciosis interpre
 tib; male edita. uel a presumptoribus
 imperitis emendata puerius. uel a
 librariorū doctis. aut addita se
 aut mutata corrigimus. **N**eq; uero
 ego de ueteri disputo testamento. quod
 a septuaginta senioribus. in grecā lin
 guam uersum. tercio gradu ad nos
 usq; puenit. **N**on quero qd aquila.
 quid symmachus sapiant. quare
 theodotion inter nouos & ueteres
 medius incedat. sit illa uera inter
 pretatio quam ap̄li pbauerūt. **D**e
 nouo nunc loquor testamento. quod
 grecum esse n̄ dubiu est. excepto ga
 theo ap̄to. qui primus in iudea euḡm
 xpi hebraicis literis edidit. **H**oc

certe qd. in nro sermone discordat
 & diuersos riuulos tramites duert:
 uno de fonte querendu est. Preter
 mitto eos codices quos aluciano et
 ehycio nuncupatos paucoꝝ hominũ
 asserte puerſa contentio. quib; utiq;
 nec inueteri testamto post septua
 ginta interpretes emendare qd licu
 it. nec in nouo pſtat emendasse: cũ
 multarũ gentiũ linguĩ septima an
 te translata doceat falsa esse que
 addita sunt. Igitur hec presens pre
 faciuncula pollicet̃ quatuor tantũ
 euſta. quoz iste ordo est. Mathevs.
 Marcus. Lucas. Iohannes. Codicum
 grecoꝝ emendata collatione. s; uete
 rum. Que ne multũ a lectionis la
 tine consuetudine discreparent. ita
 calamo imperauim; ut his tantum
 que sensũ uidebantur mutare cor
 rectis. reliqua manere pateremur
 ut fuerant. Canones quoq; quos euse
 biius cesariensis epc. alexandrinũ se
 cutus ammoniũ. in decem numeros
 ordinauit: sicut in greco habentur
 expressimus. Quod si quis de curio
 sis uoluerit nosse que in euſtis uel
 eadem. uel uicina. uel sola sunt: eoz
 distinctione cognoscat. Magnis si
 quide hic in nris codicib; error in o
 leuit. dum qd. in ea de re alius

euſtista plus dixit. in alio quia minus
 putauerunt addiderunt. uel dum
 eunde sensum alius aliter expressit.
 ille qui unũ equatuor primũ lege
 rat. ad euis exemplũ ceteros quoq;
 estimauerit emendandos. Vnde ac
 cidit ut apud nos iuxta sint omnia.
 & in marco plura luce atq; oathe.
 rurſũ in matheo. iohannis & marci.
 & in ceteris reliquoz que alijs pro
 pria sunt inueniant. Cum itaq;
 canones qui subiecti sũ legeris. con
 fusionis errore sublato. & similia
 omniũ scies. & singulis sua queq;
 restitues.

In canone primo concordant quatuor.
 Matheus. Marcus. Lucas. Iohannes.
In secundo tres: Matheus. Marcus. Lucas.
In tertio tres: Matheus. Lucas. Iohannes.
In quarto tres: Matheus. Marcus. Iohannes.
In quinto duo: Matheus. Lucas.
In sexto duo: Matheus. Marcus.
In septimo duo: Matheus. Iohannes.
In octauo duo: Lucas. Marcus.
In nono duo: Lucas. Iohannes.
In decimo. propria unus quisq; que n̄
 habentur in alijs. cõsiderant. Sin
 gulis uero euſtis ab uno incipiens
 usq; ad finẽ libriẽ dispar numerus
 increſcit. Hic nigro colore p̄ſcrip
 tus. sub se habet alium ex initio

numerū discolorē qui ad decem usq; p
cedens. indicat prior numerus inq;
sit canone requirendus. **S**um igitur
apto codice uerbi grā illud siue illd
capitulū scire uolueris cui canonis
sit: statim ex subiecto numero do
ceberis. **E**t recurrens ad principia
in quib; canonū est distincta conge
ries: eodemq; statim canone articu
lo frontis inuento. illum quē que
rebas eiusdē ^{numeri} eugliste: qui & ipse ex
incriptione signatur. inuenies.
atq; euicino ceterorū tramitib; īspe
ctis. quos numeros e regione habe
ant annotabis. **E**t cum scieris. re
currēs ad uolumina singulorū. & si
ne ^{moti} repta numeris quos ante signa
ueras: reperies & loca in quib; uel
eadē uel uicina diuerunt. **O**pto
ut in xpo ualeas & memineris me
papa beatissime.

Item p̄fatio s̄i iheronimij
p̄br̄i sup. iiii. euuangelia.

Heres fuisse
qui euglā conscripserunt:
& lucas euglista testatur
dicens. **Q**uoniam multi conati
sunt ordinare harrationē rerum.
que in nobis complete s̄t. sicut tra
diderunt nobis qui ab initio ipsi
uiderunt sermonē & ministraue

runt ei. & pseuerantia usq; ad pre
sens ^{tempus} in omni n̄ta declarant. que ad
uersis auctorib; edita. diuersariū
heresum fuisse principia. ut ē illd.
iuxta egyptios. & thomā. & mathiā.
et bartolomeū. duodecum quoq; a
postolorū & basilidis atq; appellis. ac
reliquoꝝ quos enumerare longissi
mum est. cū hoc tantū in presenta
rum necesse sit dicere. extitisse q̄s
dam qui sine spū & gratia di cona
ti sunt. magis ordinare narratio
nem. quā hystorie terere ueritatē.
Quibus iure potest illud p̄pheticum
coaptari. **D**e qui p̄phetant de cor
de suo. qui ambulant post sp̄m su
um. qui dicunt. dicit d̄ns. & non
misit eos. **D**e quib; & saluator ih̄s
euglō iohannis loquit̄ dicens. **O**m
nes qui ante me uenerūt. fures fu
erunt & latrones. **Q**ui uenerunt.
n̄ qui missi sunt. **I**psē enim ait.
Veniebant. & ego n̄ mitteba eos.
In uementib; presumptio temer
tatis: in missis. obsequiū seruitu
tis est. **E**cclā autē que supra pe
tram d̄ni uoce fundata est. quā
introduxit rex in cubiculū suū.
& ad quā p̄ firamen descensionis
occulte misit manū suam. similis
damule himulo q; ceruoꝝ. quatuor

3.
flumina paradysi instar eructans.
quatuor angulos & anulos habet.
p quos quasi archa testamti & cus-
tos legis dñi lignis mobilib; uelut:

Primus omnium matheus est pu-
blicanus cognomto leui. qui
euglm in iudea hebreo sermone edi-
dit. ob eoꝝ maxime causam. qui in
ihm crediderant exiudeis. & nequa
quã legis umbra succedente eugli
ueritate seruabant. **S**ecundus
marcus interpret apli petri. & alex-
andrine ecclē primus ep̄. Qui do-
minū quidē saluatorē ipse nō ui-
dit. s; ea que magistrū audierat pre-
dicantē. iuxta fidē magis gestorū
narravit quã ordinē.

Gercius lucas medicus. natione
syrus antiochensis. cui laus in euglō.
qui & ipse discipuls apli pauli in acha-
ie bithinię q; partib; uolumen edi-
dit. quedã altius repetens. & ut ipse
in p̄mio confitetur. audita magis
quã uisa describens.

Ultimus iohannes apls & euglista
quem ihs amauit plurimū. qui su-
per pectus dñi recumbens. purissi-
ma doctrinarū fluentia potauit.
& qui solus de cruce meruit audi-
re. ecce mater tua. **I**s cum esset
in asya. & iam tē hereticorū semina

pullularent. cherinti. hebionis. &
ceterorū qui negant xpm in carne
uenisse. quos & ipse in epla sua an-
ticristos uocat. & apls paulus fre-
quenter p̄cutit. coactus est ab om-
nibus pene tē asye ep̄is. & multa-
rum eccliarum legationib; de di-
uinitate saluatoris altius scribere.
& ad ipsum ut ita dicā dei uerbu.
n̄ tam audaci quã felici temerita-
te. prumpe. **H**ec ecclāstica narrat
hystoria. cum a fratr̄ib; cogerecur
ut scriberet. ita facturū respondit
se. si in dicto ieiunio in commune
om̄s dñm deprecarent. Quo exple-
to. reuelatione fatinatus. in illud
p̄mū celo ueniens eructauit.

In principio erat uerbu. & uerbu
erat apud dñm. & deus erat uerbu.
Hoc erat in principio apud deū.
Hec igitur quatuor euglā mul-
to ante predicta. ezechielis quoq;
uolumen p̄bat. in quo prima ui-
sio ita contēritur. **E**t in medio
sicut similitudo quatuor anima-
lium. & uultus eorū facies homi-
nis. et facies leonis. & facies utu-
li. & facies aquile. **P**rima homi-
nis facies. matheū significat. q̄
quasi de homine exorsus est scri-
bere. **L**iber generationis ihesu

xpi filij dauid. filij abraham. Secunda
 marcū: in quo uox leonis inherens
 rugientis auditur. Vox clamantis
 in deserto parate uiam dñi: rectas
 facite semitas ei. Tercia uirtuti: q̄
 euglistam lucam a zacharia sacer
 dote sumpsisse uicium prefigurat.
 Quarta iohannē euglistam: qui as
 sumptis pennis aquile: ad alto
 ra festinans: de uerbo dī disputat.
 Lettera que secuntur: in eundem
 sensū pficiunt. Uritur eoz recta: &
 pennati pedes: & quocumq; spiritus
 ibat: ibant & n̄ reuertebant. & dor
 sa eoz plena oculis: et scintille ac
 lampades in medio discurrentes
 & rota in rotā: et in singulis qua
 tuor facies. Unde & apokalipsis
 iohannis post expositionē uigin
 ti quatuor semoz qui tenentes cy
 tharas & phialas adorant agnum
 dī: introducit fulgura & tonitrua.
 et septem spē discurrentes: et ma
 re uitreum: & quatuor anima
 lia plena oculis dicent. Animal
 primū simile leoni: & scđm si
 mile uirtuti: & terciū simile hōi:
 & quartū simile aquile uolanti.
 Et post paululū. Plena inquit
 erant oculis: & requirē non habe
 bant die ac nocte dicentia: scs.

scs scs domini ds omp̄e: qui erat: &
 qui est & qui uenturus est. Quibus
 cunctis p̄spicue ostenditur: quatuor
 tantum eugla debere suscipi: & om̄i
 apocrifox nenas: mortuis magis he
 reticis: quam ecclasticis uiris canē
 das. Eusebius Caspiano fxi indico

SALUTE OY.

Ammoni' quidā alexandrin'
 magno studio atq; indus
 tria: unū nobis p̄ quatuor
 euglis dereliquit. Namq;
 truum euglioz sensus exceptos om̄i
 similes: contentusq; mathē euglō:
 quasi ad unū congestos annexit:
 ita ut eoz dem quantū adtenōrem
 p̄tinet lectionis: sequens iam stilus
 interruptus esse uideat. Verum
 ut saluo corpore sine tertio ceteroz:
 hoc est euglin ppria & familiaria lo
 ca: in quib; eadem similiterq; dixē
 rint scire possis: ac uere differere:
 accepta occasione: ex p̄dicti unij stu
 dio alia ratione: decē numero tibi
 titulos designaui. Quoz primus
 quatuor in se continet numeros:
 in quib; similia ab uniuersis dicta
 sūt: mathē: oarco: Luca: iohanne:
 Scđs: in quib; tres: mathē: mare:
 lucas. Tercius: in quib; tres: mathē:
 lucas: iohanne. Quartus: in quib;

tres. Matheus. Marcus. Johannes.
 Quintus. in quibus duo. Matheus. Lucas.
 Sextus. in quibus duo. Matheus. Marcus.
 Septimus. in quibus duo. Matheus.
 Johannes. Octavus. in quibus duo.
 Marcus. Lucas. Nonus. in quibus duo.
 Lucas. Iohannes. Decimus. in quibus sin-
 guli de quibus a propria scriptura.
 Et quidem subiectorum titulos id est
 argumentum. clara uero eorum narratio
 hec est. Et enim per singula loca euu-
 geliorum quidam numerus uidetur apposi-
 tus. paulatim incipiens a primo.
 deinde secundo. postremo tres. et per
 ordinem librorum finem usque per-
 grediens. Itaque per singulos numeros supputa-
 tio per minus distinctionem inuenitur.
 incerta significans. cuius decem titu-
 lis numerus appositus demonstratur.
 ueluti si quidem primum. certum est in
 primo. si uero in secundo. et eodem mo-
 do usque ad decem. Si ergo euoluto uno
 qualicumque de quatuor euu-
 geliorum capitulo uelis insistere.
 et referre qui similia dixerint. et
 loca propria agnoscere singulorum in
 quibus eadem sunt prolocuti. eiusdem
 sensus quem tenes relegens propositum
 numerum. quesitumque cum in
 titulo quem demonstrat tituli sub-
 notatio. continuo scire poteris

ex supscriptionibus quas in fronte no-
 tatas inuenies. qui autem quod de his qui
 in quibus similia dixerint. Veniens
 etiam ad reliqua euu-
 gelia per eundem nu-
 merum quem continet. uidebis ap-
 positos per singulos numeros. atque
 eos in suis propriisque locis similia dix-
 isse reperies.

Hieronymus Damasco papa.
 Sciendum tamen ne quis ig-
 narum ex similitudine nu-
 merorum error inuoluat. quod
 sicut in subnotatione canonum
 distinctorum in canone quolibet tres
 euu-
 geliste. bis. uel ter. uel quater.
 aut etiam amplius eundem nume-
 rum per ordinem habuerint annota-
 tum. Et quartus e contrario discre-
 pant. quod id quod tres illi in eo lo-
 co semel dixerint. quartus toties
 in corpore uoluminis sui ponat.
 quotiens diuersi numeri in eius
 canone positi sunt. contra predicto-
 rum numerorum continuata simi-
 litudines. Item si in uno quolibet
 eorum aut etiam duobus. idem in cano-
 ne numerus. bis. ter. aut eo am-
 plius repiatur in ordine collocat.
 et dispersis inueniantur in ceteris.
 dubium non erit quoniam id quod illius
 illorum uel canonum numerus. bis. ter. quater.

repetitum ab his inuoluntate se
 mel dictum est. Alter aliter eorum uoc
 ens in uno atq; eodem sensu loqui
 tur. quotiens p̄tuler int innume
 rorum annotatione dista
 Et hoc in omniū nouē canonū col
 latione seruabitur. Ceterum inde
 cumo qm̄ pp̄ria singulorū tantūm
 concinentur: n̄ potest contra id
 comparatio esse quod solum est.

ex plus argumē

- i Primū miraculū Dñi. mutatio aq̄ i uinu. Iohs. 4
- ii Magia p̄scaū cap̄tā. Luc. 9.
- iii Curatō leḡi. q̄. viii. q̄. 1. Luc. 9.
- iiii Curatō sui ceuioni. q̄. viii. Luc. vii.
- v Libertō demon̄ i synaḡ. q̄. 1. Luc. 11.
- vi De sanacōe socii pet̄. q̄. viii.
- vii De adolescente sc̄tato. Luc. 9. 11.
- viii De sedatōe manū. q̄. viii. q̄. 11.
- ix De duob̄ demon̄iaci liberti. q̄. viii.
- x De palatio demisso p̄ reglās. q̄. viii.
- xi De am̄fictatōe sectorū samaritanē. Jo. 4.
- xii De sanacōe filii reglī. Jo. 4.
- xiii De emor̄iā. q̄. ix. q̄. 1. Luc. viii.
- xiiii De filia archisynagoge. q̄. 1. Jo. 4.
- xv De sanacōe filie chanañe. Jo. 4.
- xvi De duob̄ cec̄. q̄. ix. ibi ē de guro.
- xvii De gano. q̄. xii. q̄. 1. Luc.
- xviii De salu. Lu. 11.
- xix De multiplicatōe pan̄. q̄. xii. q̄. 1. Luc. Jo. vi.
- xx Dñi sup̄ aue am̄bla. q̄. xii. q̄. 1. Luc.
- xxi De surdo ē guro. q̄. vi.
- xxii De languido sanato ad p̄o. p̄. Jo. 9.
- xxiii De refic̄. iij. de v. p̄. q̄. xv. q̄. viii.
- xxiiii De quodā ceco. q̄. viii.
- xxv De cūst̄gatōe. q̄. xvii. q̄. ix. Luc. ix.
- xxvi De lunatico. q̄. xvii. q̄. 1. Luc. ix.
- xxvii De tributo i ore p̄scaū. q̄. xvii.
- xxviii De muliere icurua. Luc. xii.
- xxix Quom̄ p̄dȳ t̄duū mori sue. Jo. x. 4.
- xxx De ceco nato. Jo. 9.
- xxxi De p̄opio. Lu. xii.
- xxxii De suscitacōe lazari. Jo. xi.
- xxxiii De r̄. leprosis. Lu. xvii.
- xxxiiii De ceco illuāto. Lu. xvii.
- xxxv De duob̄ cec̄ i egressu iher̄o. q̄. xx.
- xxxvi De auctōe sic̄. ē. q̄. d. q̄. xx. Jo. xii.
- xxxvii De puorū gl̄ficatōe i ra. pal. q̄. xxi. Lu. xix.
- xxxviii De semina eitōe c̄ntū i uer̄ de t̄plo. De p̄na. Jo. 4. de sa. q̄. xxi. q̄. xi. Lu. xix.
- xxxix De cecis ē claudi gualie. q̄. xxi.
- xl De uice patris q̄ patre gl̄ficau. Jo. xii.

Vino. lilex. lep̄. centio. Demone. Socruo. D.
 H. un. uente. duos. pan. Sama. Regle. fluyioz.
 Y. ue. cona. Ce. oyi. ganc. Salit. v. auar. surd.
 P̄bati. ep̄d. cec̄. p̄aret. lunā. dare. curuam.
 aoc̄. i. un. ydroys. lazari. Deca. cec̄. duosq̄.
 sic̄. gl̄ficat̄. abiat. bis. Languida. uos.

De uicium expositio sequit. in p̄na columpnā.

Maths

MARC

Lucas

Maths

MARCUS

Lucas

xv
xxi
xxxi
xxxvii
xxxviii

vi
x
cxi
xxxviii
xxxviii

xv
xxxi
cxxxv
cxxxvii
lxxxviii

cxc
cxcii
cxciii
cxciiii
cxcv

cy
cvi
cvii
cviii
cviii

cxcv
cxcvi
cxcvii
cxcviii
cxcviii

l
lxi
lxii
lxiii
lxiiii

xli
xlii
xliii
xliv
xlv

lvi
lvii
lviii
lxviii
lxvii

cxcvii
cxcviii
cxcviiii
cxcviiii
cxcviiii

cvi
cviii
cx
cxi
cxii

ccviii
ccviiii
ccviiii
ccviiii
ccviiii

lxxviii
lxxviiii
lxxviiii
lxxviiii
lxxviiii

xlvi
xlvi
xlvi
xlvi
xlvi

lxxxviii
lxxxviiii
lxxxviiii
cxxxviii
xl

ccii
ccv
ccvii
ccviii
ccviii

cxi
cxvii
cxvii
cxviii
cxviii

ccviii
ccviiii
ccviiii
ccviiii
ccviiii

lxxxviii
lxxxviiii
lxxxviiii
lxxxviiii

xlvi
xlvi
xlvi
xlvi

lxxxv
cxxxviii
lxxxvii
lxxxvii

ccviii
ccviiii
ccviiii
ccviiii
ccviiii

cxviii
cxviii
cxviii
cxviii
cxviii

ccviii
ccviiii
ccviiii
ccviiii
ccviiii

lxxxviii
lxxxviiii
lxxxviiii
lxxxviiii

lxiii
lxiii
lxiii
lxiii

cx
lxxxvii
cxii
cxiii
lxxxviii

ccviii
ccviiii
ccviiii
ccviiii
ccviiii

cxviii
cxviii
cxviii
cxviii
cxviii

ccviii
ccviiii
ccviiii
ccviiii
ccviiii

lxxxviii
lxxxviiii
cxii
cxiii
cxiii

cxli
cxli
xl
lxxxvii
lxxxvii

cxliiii
cxliiii
lxxx
cxvii
cxliiii

ccviii
ccviiii
ccviiii
ccviiii
ccviiii

cxliiii
cxliiii
cxliiii
cxliiii
cxliiii

ccviii
ccviiii
ccviiii
ccviiii
ccviiii

cxiii
cxiii
cxiii
cxiii

l
xxxiii
xxxv
xxxvii
xxxviii

lxxx
xli
xli
cxvii
cxviii

ccviii
ccviiii
ccviiii
ccviiii
ccviiii

cxliiii
cxliiii
cxliiii
cxliiii
cxliiii

ccviii
ccviiii
ccviiii
ccviiii
ccviiii

cxviii
cxviii
cxviii
cxviii
cxviii

xxxviii
xxxvii
xxxviii
xl
xl

cxliiii
lxxxvii
lxxxvii
lxxxvii
cxvii

ccviii
ccviiii
ccviiii
ccviiii
ccviiii

cxliiii
cxliiii
cxliiii
cxliiii
cxliiii

ccviii
ccviiii
ccviiii
ccviiii
ccviiii

cxliiii
cxliiii
cxliiii
cxliiii

lxviii
lxviii
lxviii
lxviii

cx
xli
xli
xxxv
xxxvii

ccviii
ccviiii
ccviiii
ccviiii
ccviiii

cxliiii
cxliiii
cxliiii
cxliiii
cxliiii

ccviii
ccviiii
ccviiii
ccviiii
ccviiii

cxliiii
cxliiii
cxliiii
cxliiii

lxviii
lxxxviii
lxxxviii
lxxxviii
lxxxviii

cxliiii
cxv
ccvi
cxvii
cxviii

ccviii
ccviiii
ccviiii
ccviiii
ccviiii

cxliiii
cxliiii
cxliiii
cxliiii
cxliiii

ccviii
ccviiii
ccviiii
ccviiii
ccviiii

cxliiii
cxliiii
cxliiii
cxliiii

cxviii
cxviii
cxviii
cxviii

cxviii
cxviii
cxviii
cxviii

ccviii
ccviiii
ccviiii
ccviiii
ccviiii

cxliiii
cxliiii
cxliiii
cxliiii
cxliiii

ccviii
ccviiii
ccviiii
ccviiii
ccviiii

cxliiii
cxliiii
cxliiii
cxliiii

cxviii
cxviii
cxviii
cxviii

cxviii
cxviii
cxviii
cxviii

ccviii
ccviiii
ccviiii
ccviiii
ccviiii

cxliiii
cxliiii
cxliiii
cxliiii
cxliiii

ccviii
ccviiii
ccviiii
ccviiii
ccviiii

CANON.

Sextus in quo duo.

III.

CANON.

Septimus in quo duo.

MATHEUS.

MARCUS.

MATHEUS.

IOHES.

viii
xvii
xx
xxvii
aliii

lxxvii
lxxxvii
ccliiii
cxxxviii
cxlv

cxlviii
clii
cliiii
clvii
clviii

clx
clxiii
clxv
clxxviii
clxxvii

clxxx
clxxxviii
ccii
ccxvii
ccxv

ccxxviii
ccxlvi
ccxlvii
ccl
cclii

ccliiii
cclv
ccxlviii
ccxlvv
ccxxxvii

ccxxxvii
ccxxxviii
ccxl
ccxvii
ccxxxviii

cccv
cccviii
cccvi
cccxxvii
cccxxxvii

cccxi
cccxlvii
cccl

iiii
viii
xi
cxvii

lxxii
cxxxvii
cxviii
cxv
lx

lxxv
lxxviii
lxxi
lxxii
lxxxii

lxxxvii
lxxxviii
lxxxv
lxxxviii
lxxxviii

c
ciii
cxvii
cxv
cxxxvii

cxviii
cxlv
cxlv
cxlvii

cxlviii
clii
clvii
clviii

clxxvii
clxxviii
clxxi
clxxvii
clxxxviii

clxxxv
cxv
cxvii
ccvii
ccxvii

ccxxi
ccxxxvii
ccxxxviii

v
xviii
xxviii
xxviii
cxxx

clxxxv
ccvii

lxxxvii
xviii
xxvii
xxxviii
lxxxvii

ccxv
cl

CANON

in quo

LUCAS

OCTAVUS

duo.

MARCUS

xxviii
xxv
xxvii
xxvii
xxviii

lxxxviii
lxxxviii
xci
c
ciii

ccxlvii
ccxxxvii
cccxxxv

xx
xviii
xvi
xxviii
xvii

xlviii
lvi
lxi
lxxv
xcvii

ccxxxvii
ccxvi
cccxxxv

CANON
IN QVO

LUCAS

LVIII

xxx
xxx
cclvii
cclviii
cclviiii

clxviii
clxviiii
clxviiii
clxviiii
clxviiii

ccviii
ccviiii
ccviiii
ccviiii
ccviiii

cccviii
cccviiii
cccviiii
cccviiii
cccviiii

NOIVS
DVO

IOHES

LVIII

ccxviii
ccxviiii
ccxviiii
ccxviiii
ccxviiii

ccxviii
ccxviiii
ccxviiii
ccxviiii
ccxviiii

clxxviii
clxxviiii
clxxviiii
clxxviiii
clxxviiii

clxxviii
clxxviiii
clxxviiii
clxxviiii
clxxviiii

CANON
ORAGH

ii
iii
vi
xiii
xxiii

xxvi
xxviii
xxviiii
xxviiii
xxviiii

xxxviii
xl
xli
li
lvi

lxxv
lxxviii
lxxviiii
lxxviiii
lxxviiii

cxviii
cxviiii
cxviiii
cxviiii
cxviiii

cxviii
cxviiii
cxviiii
cxviiii
cxviiii

DE CIO
EVS

cl
clv
clvii
clviii
clviiii

clxviii
clxviiii
clxviiii
clxviiii
clxviiii

clxviii
clxviiii
clxviiii
clxviiii
clxviiii

clxviii
clxviiii
clxviiii
clxviiii
clxviiii

clxviii
clxviiii
clxviiii
clxviiii
clxviiii

clxviii
clxviiii
clxviiii
clxviiii
clxviiii

CANON
ORAGH

xxviii
xxviiii
xxviiii
xxviiii
xxviiii

lxi
lxii
lxxviii
lxxviiii
lxxviiii

xx
xxii
xxviii
et
ciii

cccviii
cccviiii
cccviiii
cccviiii
cccviiii

DE
LUCAS

i
iii
v
viii
xviii

xx
xxii
xxviii
xxviiii
xxviiii

lxi
lxii
lxxviii
lxxviiii
lxxviiii

cccviii
cccviiii
cccviiii
cccviiii
cccviiii

CI
LUCAS

cl
cliii
clviii
clviii
clviii

clxvi
clxviii
clxviiii
clxviiii
clxviiii

clxviii
clxviiii
clxviiii
clxviiii
clxviiii

clxviii
clxviiii
clxviiii
clxviiii
clxviiii

ORAGH
LUCAS

clviii
clviiii
clviiii
clviiii
clviiii

clxviii
clxviiii
clxviiii
clxviiii
clxviiii

clxviii
clxviiii
clxviiii
clxviiii
clxviiii

clxviii
clxviiii
clxviiii
clxviiii
clxviiii

CANON DE CI MUS.
IO HAN NES.

iiii
vii
viii
xi
xii

xvi
xviii
xix
xxiii
xxvii

xxviii
xxxii
xxxiiii
xxxvi
xxxviii

xli
xliv
xlv
l
li

liii
lvi
lviii
lxi

lxx
lxxii
lxxvi
lxxviii
lxxxi

lxxiiii
lxxv
lxxvii
lxxx
lxxxii

lxxxiiii
lxxxvi
lxxxviii
xl
xliii

xcvii
xcviii
ccii
ccv

ccviii
cx
cxi
cxv
cxvii

cxviii
cxxxii
cxxxv
cxxxvii
cxxxv

cxxxvii
cxxxviii
cxxxvii
cxxxviii
cxli

cxliii
cxlii
cxliii
cxlviii
cxli

cxliii
cxlii
cxliii
cxliii
cxliii

cxlii
cxliii
cxliii
cxliii
cxliii

cxliii
cxliii
cxliii
cxliii
cxliii

cxliii
cxlii
cxliii
cxliii
cxliii

cxliii
cxliii
cxliii
cxliii
cxliii

cxliii
cxliii
cxliii
cxliii
cxliii

cxliii
cxliii

Faint, mostly illegible text in a Gothic script, likely bleed-through from the reverse side of the page.

EXPLICIT

PROLOGVS

INCIPIT

EVANGELII

SECUNDI

IN IOHANNES

Faint, mostly illegible text in a Gothic script, likely bleed-through from the reverse side of the page.

M Incipit prologus
s^ci Hieronimi
super mattheum.

Mattheus vs ex iudea sicut in ordine primus ponitur. ita euangelium in iudea primum scripsit: cuius uocatio ad dominum. ex publicanis actibus fuit. Quorum igitur generatione christi principia presumens. unus cuius prima circumcisio ⁱⁿ carne: alius cuius secundum carnem electio fuit: et ex utrisque patribus christus: sicut quater denario numero triforciter posito. principium a credendi fide in electionis tempore porrigens. et electione ^{usque} in transmigrationis diem dirigens. atque a transmigratione ^{die} usque ad christum definiens. decursam aduentus domini ostendit generationem: ut et numero satisfaciens et tempore. et se quod esset ostenderet. et dei in se opus monstraret. etiam in his quorum genus posuit et operantis a principio testimonium non negaret. Quarum omnium rerum tempus. ordo. numerus. dispositio. uel ratio. quod fidei necessarium est. deus christus est: qui factus est ex mu-

liere factus sub lege. natus ex uirgine. passus in carne. omnia in cruce fuit. ut triumphans ea in semetipso. resurgens in corpore. et patris nomen in patribus filio. et filii nomen patri restituentis in filius: sine principio. sine fine. ostendens unum se cum patre esse. quia unus est. In quo euangelio utile est desiderantibus dominum sic prima. uel media uel perfecta cognoscere: ut et uocationem apostoli. et opus euangelii. et dilectionem dei in carne nascentis per uniuersa legentes intelligant: atque id in eo in quo apprehensi sunt. et apprehendere expectant recognoscant. Nobis enim hoc in studio argumendi fuit. et fidem facte rei tradere. et operantis dei intelligendam diligenter dispositionem querentibus nota esse.

EXPLICIT.

PROLOGVS
INCIPIT
EUANGELIUM
SECUNDUM
MATTHEVM

LIBER GENERATIONIS.

ihū xpī filij
dauid: filij
abraham.

Abraha
genuit ysa
ac. Ysaac
autē: genuit
iacob.

Jacob autē: genuit iudam et fr̄s
eius. Judas autē: genuit phares
et zaram de thamar. Phares autē:
genuit esrom. Esrom autē: ge
nuit aram. Aram autē: genuit
aminadab. Aminadab autē:
genuit naason. Naason autē:
genuit salmon. Salmon autē:
genuit booz de raab. Booz autē:
genuit obeth ex rith. Obed autē:
genuit iesse. Iesse autē: genuit
dauid regē. Dauid autē rex: ge
nuit salomonē ex ea que fuit
urie. Salomon autē: genuit
roboam. Roboam autē: genuit
abiam. Abia autē: genuit asa.
Asa autē: genuit iosaphat. Io
saphat autē: genuit iorā. Iorā
autē: genuit ohiam. Ozias autē:
genuit ioatham. Joatham autē:

genuit achaz. Achaz autē: genuit ehe
chiam. Ezechias autē: genuit manas
sen. Manasses autē: genuit ammon.
Ammon autē: genuit iosyam. Iosya
autē: genuit theconia et fr̄s eius in
transmigratione babilonis. Et post
transmigrationē babilonis: theco
nias genuit salathiel. Salathiel
autē: genuit zorobabel. Zorobabel
autē: genuit abyud. Abyud autē:
genuit elyachim. Elyachim autē:
genuit azor. Azor autē: genuit sa
doch. Sadoch autē: genuit achym.
Achym autē: genuit elyud. Elyud
autē: genuit eleazar. Eleazar autē:
genuit matham. Mathan autē:
genuit iacob. Iacob autē: genuit
ioseph uirū marie. De qua nat'
est ihc: qui uocatur xpc.

Omnēs itaq; generationes aba
braham usq; ad dauid. gene
rationes quatuordecim. et a da
uid usq; ad transmigrationē babilo
nis generationes quatuordecim:
et a transmigrationē babilonis us
q; ad xp̄m generationes quatu
ordecim. Xpi autē generatio sic

Eum esset de
sponsata mater et maria
ioseph: ante quā conuenirent
inuenta ē in utero habens de

iii.
sol.

spū sancto. Ioseph autē uir ei cum
esset iustus & nollet eam traducē:
uoluit occulte dimittere eā. Hec
autē eo cogitante: ecce angelus
dñi in somnis apparuit ei dicens.

Ioseph fili dauid: noli timere
accipe mariam coniugē tuā.

Quod enim mea natū est: de spū
scō est. Pariet autē filiū: & uo-
cabis nomen ei ih̄m. Ipse enim
saluū faciet pplm suū a pecca-
tis eor. Hoc autē totum factū
est: ut adimpleret quod dictū
est a domino p̄ prophetā dicens:

Ece uirgo in utero habebit et
pariet filiū: & uocabunt ho-
men eius emmanuel: qd̄ est in-
terp̄tatum nobiscū deus. Exur-
gens autē ioseph a somno: fecit
sicut precepit ei angelus dñi.

Et accepit coniugē suam: et nō
cognoscebat eam donec peperit
filiū suum p̄mogenitū: et uo-
cauit nomen eius ih̄suo. 11.

Cum ergo natus esset ih̄s in beth-
leem iude: in dieb; herodis re-
gis: ecce magi ab oriente uene-
runt iherosolimā dicentes.

Ubi est qui natus est rex iudeor?

Uidimus enī stellam eius in ori-
ente: & uenimus adorare eum.

Secūm

Audient autē herodes rex turbatus ē:
& omnis iherosolima cū illo. Et cō-
gregans omnes p̄ncipes sacerdo-
tum & scribas ppli: sciscitabat ab
eis ubi xp̄e nasceretur. At illi dix-
erunt. In bethleem iude. Sic enim
scriptū est p̄ prophetā. Et tu beth-
leem terra iuda: nequaquā mini-
ma es in p̄ncipib; iuda. Ex te enim
eriet dur: qui regat pplm meū
isrl̄. Tunc herodes clam uocatis
magis: diligenter didicit ab eis
tempus stelle que apparuit eis.

Et mittens illos in bethleem dixit.

Ite & interrogate diligenter de
puero. & cum inueneritis renū-
tiate michi: ut & ego ueniens
adore eum. Qui cū audissent
regem: abierunt. Et ecce stella
quam uiderant in oriente ante-
cedebat eos: usq; dū ueniens sta-
ret supra ubi erat puer. Viden-
tes autē stellam: gausi s̄ gau-
dio magno ualde. Et intiantes
domū: inuenerunt puerū cum
maria matre eius. & p̄cidentes:
adorauerunt eū. Et ap̄tis the-
sauris suis obtulerunt ei mune-
ra: aurum. thus. & myriā. Et
responsō accepto in somnis ne
redirent ad herodē: p̄ aliam uia

v.
lxxvii

vi.
sol

matth

reuerſi ſunt in regionem ſua.
Qui cu recessiffent: ecce angelus
 dñi apparuit in ſomnis ioseph
 dicens. Surge & accipe pueru
 & matre eius: et fuge in egyptum
 & eſto ibi dum dicam tibi.
 futuru eſt enim: ut herodes que
 rat pueru ad pdendum eum.
 Qui conſurgens accepit pueru
 & matre eius nocte: et ſeceſſit
 in egyptum. & erat ibi uſq: ad
 obitum herodis: ut adimplere
 tur qd dictum eſt a domino per
 ppham dicente. Ex egypto uo
 caui filiu meum. **T**unc he
 rodes uidens qd illuſus eſſet a
 magis: iratus eſt ualde. & mit
 tens occidit omnes pueros qui
 erant in bethleem & in omnib;
 finib; eius a bimatu et infra:
 ſcdm tempus qd exquiſerat
 a magis. Tunc adimpletu eſt:
 quod dictum eſt per iheremiam
 ppham dicentem. Vox in ra
 ma audita eſt ploratus & ulu
 latus multus: rachel plorans
 filios ſuos. Et noluit conſola
 ri quia non ſunt.

Deſuncto autē herode: ecce ap
 paruit angls dñi in ſomnis
 ioseph in egypto dicens. Surge

& accipe pueru et matre eius.
 et uade in terram iſrl: defuncti
 ſunt eni qui querebant anima
 pueri. Qui conſurgens accepit
 pueru et matrem et: & uente
 in terram iſrl. Audiens autem
 qd archelaus regnaret in iudea
 per hode patre ſuo: timuit illo
 re. Et ammonit ^{in ſomnis} ſeceſſit in par
 tes galilee: et ueniens habitau
 in ciuitate que uocat nazareth:
 ut adimpleretur qd dictum eſt
 p pphas. qm nahareus uocabit.
 diebus illis: uenit iohannes
 baptiſta predicans in deſerto
 iudee & dicens. Penitentiam
 agite: appropinquabit eni reg
 num celoꝝ. Hic eſt enim de q
 dictu eſt per ysaiam ppham di
 centem. Vox clamantis in de
 ſerto parate uia domini: rec
 tas facite ſemitas eius. Ipſe
 enim iohannes habebat ueſti
 mentu de pilis cameloz: et
 zonam pellicia circa lumbos
 eius. Eſca autē eius erat locu
 te: & mel ſilueſtre. Tunc eri
 bat ad eum iheroſolima: et
 omnis iudea & omnis regio
 circa iordanem: & baptizaba
 tur in iordane ab eo & fitentes

vi
vii
ii

viii
ii
vii
x

viii
vii
iii

iii.

peccata sua. **V**idens autē mul-
tos phariseos & saduceos ueni-
entes ad baptismū suum: dixit
eis. **P**ro gemet imparum: quis de-
monstrauit uobis fugere a uen-
tura ira: **F**acite igitur fructū dignū
penitentie: & ne uelitis dicere
intra uos patrem habemus abra-
ham. **D**ico enim uobis: quoniam po-
test deus de lapidibus istis suscitare
filios abrahe. **I**am enim securis
ad radicem arborum posita est. **O**m-
nis igitur arbor que non facit fructū
bonum: excidetur & in ignem
mitur. **E**go quidem uos baptizo
in aqua in penitentia: qui autē
post me uenturus est: fortior
me est: cuius non sum dignus cal-
ciamenta portare: ipse uos
baptizabit in spiritu sancto & igni.
Cuius uentilabrum in manu sua
& purgabit aream suam:
et congregabit triticum suum in
horreum: paleas autē comburet
igni inextinguibili. **T**unc
uenit ihesus a galilea in iordanem
ad iohannem: ut baptizaretur ab eo.
Johannes autē prohibebat eum
dicens. **E**go a te debeo baptiza-
ri: & tu uenis ad me. **R**espon-
dens autē ihesus: dixit ei. **S**i

ne modo: sic enim decet nos im-
plere omnem iusticiam. **T**unc di-
misit eum. **B**aptizatus autē ihesus:
confestim ascendit de aqua. **E**t
ecce aperti sunt celi: & uidit spiritum
dei descendente sicut columbam
et ueniente super se. **Q**uod ecce uox
de celis dicens. **H**ic est filius meus
dilectus: in quo michi complacui.
Tunc ihesus ductus est in desertum
a spiritu: ut temptaretur a diabolo.
Et cum ieiunasset quadraginta
diebus: & quadraginta noctibus:
postea esuriit. **E**t accedens temp-
tator: dixit ei. **S**i filius dei es:
dic ut lapides isti panes fiant.
Qui respondens dixit. **N**on in pa-
ne solo uiuit homo: sed in omni
uero quod procedit de ore dei. **T**unc
assumpsit eum diabolus in sanctam
ciuitatem: & statuit eum supra pin-
naculum templi: & dixit ei. **S**i fi-
lius dei es: mitte te deorsum. **S**crip-
tum est enim: quia angelus suus
mandauit de te: & in manibus
tolle te: ne forte offendas
ad lapidem pedem tuum. **A**it illi
ihesus rursum. **S**criptum est. **N**on
temptabis dominum deum tuum. **I**te-
rum assumpsit eum diabolus
in montem excelsum ualde: et

lv

viii

lviii
lvv

lviii

lvv

lvv

lv

lv

lv

lv

lv

lv

ostendit ei omnia regna mundi & glam eorum: et dixit illi
Hec omnia t dabo: si cadens ad
 oraveris me. Tunc dixit ei ihs.
Vade sathanas. Septimum e enim
 Inim deum tuu adorabis: et
 illi soli serues. Tunc reliquit
 eum diabolus: & ecce angli ac
 cesserunt & ministrabant ei.

Cum autē audisset ihs quod
 iohannes traditus esset: secessit
 in galileam. Et relicta ciuita
 te nahareth uenit & habitauit
 in capharnaum maritimam in
 finibus zabulon et neptalym:
 ut adimpleret quod dictu est
 per ysaiam ppham. Terra zabu
 lon & terra neptalym: uia ma
 ris transiordanen galilee genti
 um. Ppls qui sedebat in tene
 bris: uidit lucē magnam: et
 sedentibus in regione umbre
 mortis: lux orta est eis. Exin
 de cepit ihs predicare & dice.
Penitentia agite: appropinqua
 bit enim regnu celorum.

Ambulans autē iuxta mare
 galilee uidit duos frs. symo
 nem qui uocat petrus. & and
 ream frēm eius mittentes
 rete in mare. Erant enim

piscatores. Et ait illis. Venite post
 me: et faciam uos fieri piscato
 res hominum. At illi continuo re
 lictis retibus & nauibus secuti sunt eum.
Et procedens inde uidit alios du
 os frs. iacobum zebedei. et ioha
 nem frēm eius in nauibus cum zebe
 deo patre eorum. reficientes retia
 sua: & uocauit eos. Illi autem
 statim relicti retibus: et patre se
 cuti sunt eum. **E**t circuibat
 ihs totam galileam docens in sy
 nagogis eorum & predicans euangl
 regni: et sanans omnē languorē:
 & omnē infirmitatem in pto.
Et abiit opinio eius in totam syri
 am: & obtulerunt ei omnes male
 habentes. uariis languoribus: et
 tormentis comprehensos. & qui
 demonia habebant. et lunati
 cos. et paralyticos: & curauit eos.
Et secute sunt eum turbe mul
 te de galilea. et decapoli & de
 iherosolymis: et de iudea. & de
 transiordanibus.

Videns autē turbas: ascendit
 in montē. Et cum sedisset:
 accesserunt ad eum discipuli eius.
Et apertis os suum: docebat eos
 dicent. **B**eati pauperes spiritu:
 quonia ipsoꝝ est regnu celorum.

177
178

179
180
181

182
183

184
185
186

177
178

179
180
181

182
183

184
185
186

Th .xxvii
lv .xlvi

Th .xxviii
lv .xlvii

Th .xxviiii
Sol

Th .xxx
lv .xlvi

Th .xxxi
lv .xlvii

Th .xxxii
lv .xlviii

Beati mites: quoniam ipsi possidebunt terram.
Beati qui lugent: quoniam ipsi consolabuntur. Beati qui esuriunt et sitiunt iusticiam: quoniam ipsi saturabuntur. Beati misericordes: quoniam ipsi misericordiam consequentur. Beati mundo corde: quoniam ipsi deum uidebunt. Beati pacifici: quoniam filii dei uocabuntur. Beati qui persecutionem patiuntur propter iusticiam: quoniam ipsorum est regnum celorum. Beati estis cum maledixerint uobis homines et persecuti uos fuerint et dixerint omne malum aduersum uos mentientes: propter me. Gaudete in illa die et exultate: quoniam merces uestra copiosa est in celis. Si enim persecuti sunt prophetas: qui fuerunt ante uos. Vos estis sal terre. Quod si sal euanuerit: in quo saluetur? Ad nichilum ualeat ultra: nisi ut mittatur foras: et conculetur ab hominibus. Vos estis lux mundi. Non potest ciuitas abscondi supra montem posita: neque accendunt lucernam: et ponunt eam sub modio: sed supra candelabrum: ut luceat omnibus qui in domo sunt. Sic luceat lux uestra coram hominibus:

salu

Th .xxviii
Sol

Th .xxviiii
lv .xlviii

Th .xxv
Sol

ut uideant uiam bona opera. et glorificent patrem uestrum qui in celis est. Nolite putare quoniam ueni legem solvere aut prophetas: non ueni soluere sed adimplere. Amen quippe dico uobis: donec transeat celum et terra: iota unum aut unus apex non preteribit a lege donec omnia fiant. Qui autem soluerit unum de mandatis istis minimis et docuerit sic homines: minimus uocabitur in regno celorum. Qui autem fecerit et docuerit: hic magnus uocabitur in regno celorum. **D**ico enim uobis: quia nisi habundauerit iusticia uestra plus quam scribarum et pharisaeorum: non intrabitis in regnum celorum. Audistis quae dictum est antiquis: Non occides. Qui autem occiderit: reus erit iudicio. Ego autem dico uobis: quia omnis qui uascitur fratri suo: reus erit iudicio. Qui autem dixerit fratri suo racha: reus erit concilio. Qui autem dixerit fatue: reus erit gehenne ignis. Si ergo offeris munus tuum ad altare: et recordatus fueris quia frater tuus habet aliquid aduersum te: relinque ibi munus tuum ante altare: et uade prius reconcili-

or. thim

liari fr̄i tuo & tunc ueniens offeres munus tuoy.

Festo consentiens ad uersario tuo dum inuia es cum eo. ne forte tradat te aduersari iudici. & iudex tradat te ministro. et in carcerē mittaris. Amen dico tibi n̄ exies inde. donec reddas nouissimū quia dicitur. Audistis quia dictū ē antiquis. Non mechaberis. Ego autē dico uobis. qm̄ omnis qui uiderit mulierē ad concupiscendū eam: iā mechatus est eam in corde suo. Quod si oculis tuis dext̄ scandalizat te: erue eum & pice abste. Expedit enim t̄ ut pereat unū membr̄ tuorum: quā totum corpus tuū mittatur in gehennā. & si dext̄a manus tua scandalizat te: abscide eam & pice abste. Expedit enim t̄ ut pereat unū membr̄ tuorū: quam totū corpus tuū mittatur in gehennam. Dictum ē autē. Qui cumq; dimiserit uxore suā: det illi libellū repudij. Ego autē dico uobis: quia omnis q̄ dimiserit uxore suam excep

ta fornicationis causa. facit eā mechari. Et qui dimissam duxerit: adulterat. Iterū audistis quia dictū est antiquis. Nō piurabis: reddes autē domino iuramta tua. Ego autē dico uobis. n̄ iurare omnino: neq; p̄ celum quia thronus dī est: neq; p̄ terram quia scabellū est pedum eius: neq; p̄ iherosolimam quia ciuitas ē regis magni. Neq; p̄ caput tuū iuraueris: quia non potes unū capillum albuū facere aut nigrū. Sic autē sermo uester: est est non n̄. Quod autē habundantius est: a malo est. Audistis quia dictum ē antiquis: oculū poculo. dentē p̄ dente. Ego autē dico uobis. n̄ resiste malo: s; si quis te percusserit in dext̄am maxillā tuam. prebe illi & alteram: et qui uult tecum iudicio contendere & tunicā tuam tollere. remitte ei & palliū: & quicumq; te angariauerit mille passus: uade cum illo alia duo. Qui petit atē da ei: & uolenti mutuari atē. ne auertaris. Audistis quia dictū est antiquis.

xxvii
lv
c
lxii

xxviii
Sol

xxviii
lv
c
lxxii

xxviiii
Sol

xl
lv
c
lxxii

Diliges proximum tuum & odies inimicum tuum. Ego autem dico uobis. Diligite inimicos uostros: benefacite his qui oderunt uos. Et orate prosequentibus & calumpniantibus uos. ut sitis filii patris uostri qui in caelis est: qui solem suum oriri facit super bonos & malos: & pluit super iustos & iniustos. Si enim diligitis eos qui uos diligunt: quam mercedem habebitis? Nonne & publicani hoc faciunt? Et si salutaueritis fratres uestros tantum: quid amplius facitis? Nonne & ethnici hoc faciunt? Estote ergo et uos perfecti: sicut & pater uostri celestis perfectus est.

Atendite ne iusticiam uestram faciatis coram hominibus: ut uideamini ab eis. Alioquin mercedem non habebitis apud patrem uestrum qui in caelis est. Cum ^{ergo} facis elemosinam. noli tuba canere ante te sicut hypocrite faciunt in synagogis & in uicis: ut honorificentur ab hominibus. Amen dico uobis: receperunt mercedem suam. Tu autem faciente elemosinam. nesciat sinistra tua quod faciat dextera tua: ut sit elemosina tua in abscondito. Et pater

97
lv

97
xlii
Sol

tuus qui uidet in abscondito. reddet tibi. **E**t cum oratis. non eritis sicut hypocrite qui amant in angulis platearum stantes orare: ut uideantur ab hominibus. Amen dico uobis: receperunt mercedem suam. Tu autem cum orabis. intra cubiculum tuum: & clauso ostio ora patrem tuum in abscondito. & pater tuus qui uidet in abscondito: reddet tibi. Orantes autem nolite multum loqui: sicut ethnici. Putant enim: quia multi loquuntur suo exaudiantur. Nolite ergo assimilari eis. Sicut enim pater uostri quid opus sit uobis: ante quam petatis eum. Sic ergo uos orabitis.

Pater noster qui es in caelis sanctificet nomen tuum: Adueniat regnum tuum: fiat uoluntas tua sicut in caelo & in terra. Panem nostrum supersubstantialem da nobis hodie: Et dimitte nobis debita nostra sicut & nos dimittimus debitoribus nostris: Et ne nos inducas in temptationem. Sed libera nos a malo. **S**i enim dimiseritis hominibus peccata eorum: dimittet & uobis pater uostri celestis delicta uestra. **C**um autem ieiunatis: nolite fieri sicut hypocrite tristes. Exterminant enim facies

97
xliii
cxviii

97
xliii
cxviii

97
xlv
Sol

Si autem non dimiseritis hominibus: nec pater uestrus dimittet peccata uestra.

suas: ut parcant hominib; ie-
 unantes. Amen dico uob: q̄a
 rapunt mercedē suam. Tu au-
 tem cū ieiunas unge cap̄ tuū.
 & faciē tuam laua ne uidearis
 hominib; ieiunans: s; patri-
 tuo qui est in abscon. & pat-
 tuus qui uidet in abscon
 reddet tibi. Nolite thesauriza-
 re uobis thesauros in t̄ra. ubi
 erugo & tinea demolitur: et
 ubi fures effodiunt & furantur:
Thesaurizate autē uobis thesau-
 ros in celo. ubi neq; erugo neq;
 tinea demolitur: & ubi fures n̄
 effodiunt nec furant. **U**bi enī
 est thesaurus tuus: ibi est et
 cor tuum. **L**ucerna corporis
 est oculus. Si fuerit oculus tuus
 simplex: totum corpus tuum
 lucidū erit. Si autē oculus tuus
 nequā fuerit: totū corpus tuū
 tenebrosū erit. Si autē lucē
 qd̄ in te est: tenebre fr̄. **N**emo
 potest duob; dominis seruire.
 Aut enim unū odio habebit &
 alterum diliget: aut unū sus-
 tinebit & alterum cōtempnet.
 Non potestis dō seruire & mā-
 mone. Ideo dico uobis. ne solli-

citi sitis anime ur̄e quid man-
 ducaueris: neq; corpori ur̄o quid
 induamini. Nonne anima pl̄
 est quā esca: et corpus plus quā
 uestimētum? Respicite uolatilia
 celi. qm̄ non serunt neq; metūt
 neq; congregant in horrea: et
 pater ur̄ celestis pascat illa. Nō
 ne uos magis pluris estis illis?
Quis autem ur̄m cogitans pot̄
 adicere ad statuatā suam cubitū
 unū? & de uestimēto quid solli-
 citi estis? Considerate lilia ag:
 quom̄ crescunt. Non laborant
 neq; nent. Dico autē uobis: qm̄
 nec salomon in omni gl̄a sua
 cooptus est sicut unū ex istis.
Si autē fennum agri qd̄ hodie
 est & cras in hibanū mittitur.
 d̄s sic uestit: quanto magis uos
 minime fidei? Nolite ḡ solli-
 citi esse dicentes: quid mandu-
 cabimus aut qd̄ bibem? aut
 quo opiemur. Hec omnia gen-
 tes inquir̄. Sed enim pater
 ur̄: quia his omnib; indigent.
Querite ḡ primū regnum di
 & iusticiam eius: & hec omnia
 adicient̄ uobis. Nolite ergo in
 crastinū solliciti esse: crastin̄
 enim dies sollicitus erit s̄ ipsi:

o xlv
lv clu

o xlvii
lv cxxvii

o xlviii
lv cxxviii

o xlviiii
lv cxxviiii

lv
l.ii
lv

lv
lviii

lv
sol

lv
c.cxxv

lv
l.iii

vii

sufficit diei malicia sua. **N**oli te iudicare: ut non iudicemini. In quo enim iudicio iudicauitis. iudicabimini: & in qua mensura mensi fueritis. remetietur uobis. Quid autem uides festucam in oculo fratris tui? & trabem in oculo tuo non uides? Aut quomodo dicis fratri tuo. frater sine cicam festucam de oculo tuo: et ecce trabes est in oculo tuo? Hypocrita. eice primum trabem de oculo tuo: & tunc uidebis eicere festucam de oculo fratris tui. Nolite scilicet dare canibus: neque mittatis margaritas inas ante porcos: ne forte conculeent eas pedibus suis: & conuersi diripiunt uos. **P**etite: & dabitur uobis. Querite. et inuenietis. Pulsate. & aperietur uobis. Omnis enim qui petit accipit: et qui querit inuenit. & pulsanti aperietur. Aut quis est ex uobis homo. quem si petierit filius suus panem. numquid lapidem dabit illi? Aut si piscem petierit: numquid serpentem periget ei? Si ergo uos cum sitis mali uostis bona dare filiis uestris: quanto magis pater uestrum qui in celis est. dabit bona petentibus se? **O**mnia

Secundum

lv
clxx

lv
sol

lv
lxx

lv
lxxv

lv
l.iiii
c.cxxv

lv
clxxi

ergo quaecumque uultis ut faciant uobis homines: & uos facite illis. Hec est enim lex et prophetie. Intrate per angustam portam: quia lata & spatiosa est uia que ducit ad perditionem: & multi sunt qui intrant per eam. Quia angusta porta & arcta est uia que ducit ad uitam: et pauci sunt qui inueniunt eam. **A**ttrahite a falsis prophetis qui ueniunt ad uos inuestimentis ouium: intus autem sunt lupi rapaces. A fructibus eorum cognoscetis eos. Numquid colligunt de spinis uuas? aut de tribulis ficus? Sic omnis arbor bona. fructus bonos facit: mala autem arbor fructus malos facit. Non potest arbor bona fructus malos facere: neque arbor mala fructus bonos facere. Omnis arbor que non facit fructum bonum: excidetur & in ignem mittetur. **I**gitur ex fructibus eorum cognoscetis eos. **N**on omnis qui dicit in domino. dominus: intrabit in regnum celorum: sed qui facit uoluntatem patris mei qui in celis est. ipse intrabit in regnum celorum. Multi dicent michi in illa die. domine domine. nunc in nomine tuo prophetauimus: & in tuo nomine demonia eiecimus:

et in tuo nomine uirtutes multas fecimus. Et tunc confitebor illis: quia nunquam noui uos. Discedite a me: qui operamini iniquitate. **O**mnis ergo qui audit uerba mea hec et facit ea: assimilabitur uiro sapienti qui edificauit domum suam supra petram: et descendit pluuia et uenerunt flumina et flauerunt uenti et irruerunt in domum illam et non cecidit: fundata enim erat super petram. **E**t omnis qui audit uerba mea hec et non facit ea: similis erit uiro stulto qui edificauit domum suam super harenam: et descendit pluuia et uenerunt flumina et flauerunt uenti et irruerunt in domum illam et cecidit: et fuit ruina eius magna.

Et factum est cum consummasset ihesus uerba hec: admirantur turbe super doctrinam eius. Erat enim docens eos sicut potestate habens: et non sicut scribe eorum et pharisaei.

Cum autem descendisset de monte: secute sunt eum turbe multe. Et ecce leprosus ueniens: adorabat eum dicens. Domine

si uis potes me mundare. Et extendens manum: tetigit eum ihesus dicens. Volo. Mundare. Et confestim mundata est lepra eius. Et ait illi ihesus. Uide nemini dixisti: sed uade ostende te sacerdoti: et offer munus quod precepit moyses in testimonium illis.

Cum autem introisset capharnaum: accessit ad eum centurio rogans eum et dicens. Domine puer meus iacet paralyticus in domo: et male torquetur. Et ait illi ihesus. Ego ueniam: et curabo eum. Et respondens centurio ait. Domine non sum dignus ut intres sub tectum meum: sed tantum dic uerbo et sanabitur puer meus. Nam et ego homo sum sub potestate: habens sub me milites. Et dico huic uade et uadit: et alio ueni et uenit. Et seruo meo fac hoc: et factum est. Audiens autem ihesus miratus est: et sequentibus se dixit. Amen dico uobis: non inueni tantam fidem inuisit. Dico autem uobis: quod multi ab oriente et occidente ueniunt et recumbent cum abraham et ysaac et iacob in regno celorum. Filius autem regni: eiciuntur in tenebras.

o
l
10

leui
lii
lxv
xxxv

o
l
10

leui
lxv
clxxv

o
l
10

leui
lxvii
xxxvii

97
lv
97
lv

Levi
Levi
Levi
xv
xxvi

exteriores. **I**bi erit fletus: & stridoe
dentium. Et dixit ihs centurio
m. Vade. & sicut credidisti fiat
t. **Q**uoniam sanatus est puer in illa ho
ra. **E**t cum uenisset ihs in
domu petri: uidit sociu eius ia
centem & febricitante: et tetig
manu eius et dimisit ea febris.
Et surrexit. & ministrabat eis.
Vespere autem facto: obtulerunt
ei multos demonia habentes.
Et eiciebat ipse uerbo: et omnes
male habentes curauit: ut ad
impleretur quod dictum est pro
phetam ysaiam dicente. Ipse in
firmitates nostras accepit: et egro
tationes portauit. **Q**uidam
autem ihesus turbas multas cir
cum se: iussit ire trans fretum.
Et accedens unus scriba: ait il
li. Magister. sequar te quocumque
ieris. **Q**uod dicit ei ihs. Vulpes fo
ueas habent. et uolucres celi
nidol: filius autem hominis non
habet ubi caput reclinet. Alius
autem de discipulis eius: ait illi. Do
mine. permittite me primo ire et
sepelire patrem meum. Ihesus autem
ait illi. Sequere me: & dimittite
mortuos sepelire mortuos
suos. **E**t ascendente eo in

97
lv

Leviii
cv

97
97
lv

Leviiii
xlviii
lxviii

naucula: secuti sunt eum discipuli
eius. **E**t ecce motus magnus factus
est in mari: ita ut nauicula opre
tur fluctibus. Ipse uero dormiebat.
Et accesserunt: & suscitauerunt eum
dicentes. Domine salua nos: perimur.
Quod dicit illis. Quid timidi estis mo
dum fidei. **T**unc surgens impa
uentis & mari: et facta est trans
quillitas magna. Porro homines
mirati sunt dicentes. Quahis est
hic. quia & uenti et mare obedi
unt ei. **E**t cum uenisset: trans
fretum. in regionem gerasenorum: oc
currerunt ei duo demonia ha
bentes. de monumentis exeuntes.
seu nimis: ita ut nemo posset
transire uiam illam. **E**t ecce cla
mauerunt dicentes. Quid nobis
& tibi ihu fili dei: uenisti ante te
pus torquere nos. **E**rat autem non
longe ab illis grex porcorum multorum
pascens. Demones autem: rogabant
eum dicentes. Si eicias nos: mit
te nos in gregem porcorum. **E**t ait illis.
Ite. **A**t illi exeuntes: abierunt in
porcos. **Q**uod ecce impetu abiit totus
grex pro preceptis in mare: et mor
tui sunt in aquis. Pastores autem
fugerunt: & uenientes in ciuita
tem nuntiauerunt omnia: & de hi

qui demonia habuerant. Et
ecce tota ciuitas exiit obviam
ihū: & uiso eo rogabant eū ut
transiret a finibus eorum. **ix.**

Et ascendens in nauiculam:
transiit & uenit in ciui-
tatem suā. Et ecce offerebant ei
paralyticū: iacentem in lecto.
Uidentē ihē fidem illorū: dixit
paralytico. Confide fili: remit-
tuntur tibi peccata tua. Et ec-
ce quidā de scribis: dixerunt
int̄ se. Heu blasphemāt. Et cū
uidisset ihē cogitationes eorum
dixit. Ut quid cogitatis mala ī
cordibus uestris: Quid est facili⁹
dicere. dimitte tibi peccata
tua: an dicere. surge & ambula.
Ut sciatis autē qm̄ filius homi-
nis habet potestatem int̄ra di-
mittendi peccata: tunc ait pa-
ralitico. Surge tolle lectū tuū:
& uade in domū tuam. Et sur-
rexit: et abiit in domum suā.
Uidentes autē turbe timuerūt:
& glorificauerūt deum qui dedit
potestatem talem hominibus.

Et cum transiret inde ihesus:
uidit hominē sedentem in
theloneo matheum nomine.
& ait illi. Sequere me. Et sur-

gens. secutus ē eum. Et factum
est discumbente eo in domo: ec-
ce multi publicani et peccatores
uenientes discumbebant cum
ihū & discipulis ei. Et uidentes
pharisei: dicebant discipulis ei.
Quare cū publicanis & peccato-
ribus manducat magister uir.
At ihē audiens ait. Non ē opus
ualentibus medicis: s; male ha-
bentibus. Tunc autē dicitur qd
est misericordiam uolo & nō sacrificiū.
Non enim ueni uocare iustos:
s; peccatores. Tunc accesserunt
ad eum discipuli iohannis
dicentes. Quare nos & pharisei
ieiunamus frequenter: disci-
puli autē tui non ieiunant.
Respondit illis ihē. Nunquid possit
filius sponsi lugere: quamdiu
cum illis est sponsus. Venient
autē dies cum auferet̄ ab eis
sponsus: & tunc ieiunabunt.
Nemo autē inmittit cōmis-
suram panni rudis in uestimē-
tum uetus: tollit enim plen-
tudinē eius & uestimēto: & pe-
ior scissina fit. Neq; mittunt
uinū nouum in utres uetus:
alioquin rumpunt̄ utres: &
uinū effundit̄: & utres perunt.

lxix
lx
lxviii
lxviii

lxviii
lxviii
xl

lxix
lx
lxviii
lxviii

lxix
lxviii
lxviii

lxix
lxviii

lxvii
xlvi
lxxxv

si unū nouū mures nouos
mittunt. & ambo conseruantur.
Hec illo loquente ad eos. ecce unū
princeps accessit. & adorauit eū
dicens. Filia mea modo defuncta
est. & ueni impone manū tuā
sup eam. et uiuet. Et surgens
ihc sequebatur eum. & discipuli
eius. & ecce mulier que sangui-
nis fluxum patiebat duodecim
annis. accessit retro et tetigit fi-
briam uestiūti eius. Dicebat e-
nim intra se. Si tetigero tantū
uestiūtum eius. salua ero. Et
ihc conuersus & uident eam dixit.
Confide filia. fides tua te salua
fecit. Et salua facta est mulier
ex illa hora. Et cum uenisset
ihc in domū principis. & uidis-
set turbas et turbam tumul-
tuantem. dicebat. Rexedite. nō
est mortua puella. sed dormit. Et
deridebant eū. & cum eiecta es-
set turba. intrauit & tenuit
manū eius. et surrexit puella.
Et exist fama hec in uniuersam
terram illā. **E**t transeunte
inde ihu. secuti sunt eū duo ce-
ci. clamantes & dicentes. Misere-
rere nrī fili dauid. Cum autē
uenisset domū. accesserūt ad eū

lxv
x
sol

Secūm

ceci. et dicit eis ihc. Creditis q̄a hoc
possum facere uobis. Dicunt ei.
Vtiq; dñe. Tunc tetigit oculos eorū
dicens. Secūm fidem ur̄am. fiat uo-
bis. Et apti sunt eorū. & comminat
est eis ihc dicens. Videte ne quis sciat.
Illi autē abeuntes diffamauerūt eū
in tota terra illa. Egressis autē illis
ecce obtulerunt ei hominē mutū.
demoniū habentem. Et eiecto de-
monio locutus est mutus. & mira-
te sunt turbe dicentes. Nunquā
sic apparuit. **P**harisei autem
dicebant. In principe demonioꝝ
eicit demones. Et circuibat ihesus
ciuitates omnes & castella. docens
in synagogis eorū. et predicans eugli-
um regni. & sanans omnē languo-
rem. et omnē infirmitatē. **V**ides
autem turbas miseratus est. q̄a erant
nexusati & iacentes sicut oues nō ha-
bentes pastorem. Tunc dicit discipu-
lis suis. Messis quidē multa. opera-
rij autem pauci. Rogate ergo dñm
messis. ut eiciat oparios in messē.
Et conuocatis **I**suad
duodecim discipulis suis. de-
dit illis potestātē spiritūū immun-
dorum ut eicerent eos. & curarent
omnē languorē. & omnem infir-
mitatem. **D**uodecim autē apłōꝝ

lxvii
lxvii
lxvii

lxvii
lxvii

lxvii
lxvii

lxvii
lxvii
lxvii

lxvii
lxvii
lxvii

nomina hec sunt. Primus symon
 qui dicitur petrus. & andreas frat
 eius. iacobus zebedei & iohannes
 frat eius. philippus & bartholo
 meus. thomas et matheus publi
 canus. & iacobus alphet. et tha
 ddeus. symon chananeus. & iu
 das scariothes qui tradidit eum

Hos duodecim misit ihes. pre
 cipiens eis et dicens. Inuiam
 gentium ne abieritis. & in ciuita
 tes samaritanorum ne intraue
 ritis: sed potius ite ad oues que
 pierunt domus isrl. Euntes
 autem predicare dicentes: quia
 appropinquauit regnum celorum.
 Infirmos curate: mortuos sus
 citate. Leprosos mundate: demo
 nes eicite. Gratis accepistis: gra
 tis date. Nolite possidere aurum
 neque argentum. neque pecuniam
 in zonis uestris: non peram in uia
 neque duas tunicas. neque calciam
 ta neque uirgam. Dignus enim
 oparius cibo suo. In quacumque
 autem ciuitatem aut castellum
 intraueritis. interrogate quis
 mea dignus sit: & ibi manere
 donec exeat. Intrantes autem
 in domum: salutate eam dicentes.
 Pax huic domui. Et si quidem

fuerit domus illa digna: ueniet
 pax uestra super eam. Sin autem non fu
 erit digna: pax uestra ad uos reuerte
 tur. Et quicumque non receperit uos
 neque audierit sermones uestrorum: ex
 euntes foras de domo uel ciuitate
 excutite puluerem de pedibus uestris.
 Amen dico uobis: tolerabilius erit
 terre sodomorum & gomorum in
 die iudicij: quam ciuitati illi.

Ecce ego mitto uos: sicut oues
 in medio luporum. Estote ergo pru
 dentes sicut serpentes: & simpli
 ces sicut columbe. Cauete autem
 uos ab hominibus. Tradent enim
 uos in concilijs: & in synagogis
 suis flagellabunt uos. Et ad reges
 et ad presides ducemini propter me:
 in testimonium illis & gentibus. Cum
 autem tradent uos: nolite cogita
 re quomodo aut quid loquamini.
 Dabitur enim uobis in illa hora:
 quid loquamini. Non enim uos
 estis qui loquimini: sed spiritus patris
 uestri qui loquitur in uobis. Tra
 det autem frater fratrem in mortem.
 & pater filium. Et insurgent filij
 in parentes: & morte eos afficient.
 Quod eritis octo omnibus: propter no
 men meum. Qui autem perseueraue
 rit usque in finem: hic saluus erit.

lxv
 lv
 lxxviii

lxv
 lv
 lxxviii

lxviii
 lxxviii
 vel
 celi.

lxviii
 celi
 celi
 celi

lxviii
 sal

lxviii
 lxxviii
 lxxviii

lxviii
 lxxviii
 lxxviii

91 lxxviii
sol

91 xc
lviii
lo cxxviii
viii

91 xci
sol

91 xcv
xl
lv

91 xcvi
cxliv

91 xcvi
lxxvii
lv cxxvii
e cxxvii

91 xcvi
clx

Cum autē psequuntur uos in ciuitate
 ita: fugite in aliam. Amen dico uobis:
 n̄ consummabitis ciuitates isrl. do
 nec ueniat filius hominis. **N**on
 est discipulus sup magistrū: nec ser
 uus sup dñm suum. Sufficit disci
 pulo. ut sit sicut magister eius: et
 seruus sicut dñs eius. Si patrem
 familias beelzebub uocauerit: quā
 tomagis domesticos ei? He ḡ timv
 eritis eos. **N**ichil optimum quod
 n̄ reuelabitur: & occultū quod nō
 scietur: Quod dico uobis inteneb̄s
 dicite in lumine: & qd̄ in aure au
 ditis. predicate sup tecta. Et nolite
 timere eos qui occidunt corpus.
 animā autem non possunt occide
 re: s; potius eum timete. qui potest
 animā et corpus pdere in gehennā.
 Nonne duo passeret asse ueneunt?
 & unus ex illis n̄ cadit sup terram
 sine patre ur̄o? Vri autem & ca
 pilli capitis: om̄s numerati sunt.
Nolite ergo timere: multis passe
 ribus meliores estis uos. **O**m̄s
 ergo qui confitebitur me coram
 hominib;: confitebor & ego eum co
 ram patre meo qui in celsis ē. Qui
 autē negauerit me corā hominib;
 negabo & ego eum corā patre meo
 qui est in celsis. **N**olite arbitra

91 xcvi
clxxvii

91 xcvi
clxxvii
cxliv

91 xcvi
cxliv
cxliv

91 xcvi
sol

91 xcvi
sol

91 xcvi
sol

91 xcvi
sol

ri: quia uenerim pacem mittere in ter
 ram. Non ueni pacem mittere: s; gla
 dium. Veni enim separare hominē
 aduersus patrē suum: & filiam ad
 uersus matrē suam: et nurū aduer
 sus socrum suā: & inimici hominis
 domestici eius. **Q**ui amat patrē
 aut matrem plus quā me: non est
 me dignus. Et qui amat filiū aut
 filiam plus quā me: non ē me dignus.
 & qui non accipit crucē suam et
 sequitur me: non est me dignus.
Qui inuenit animā suam: perdet
 illam. Et qui pdiderit animā suā
 ppter me: inueniet eam. Qui reci
 pit uos. me recipit: & qui me reci
 pit. recipit eum qui me misit. Qui
 recipit ppham in nomine pphete:
 mercedem pphete accipiet. Et qui
 recipit iustum in nomine iusti: mer
 cedem iusti accipiet. & quicūq; po
 tum dederit uni ex minimis istis ca
 licem aque frigide tantū in nomi
 ne discipuli: amen dico uobis non
 perdet mercedem suam. **xvi.**
Et factum ē cum consummasset
 ihc precipiens duodecim discipu
 lis suis. transiit inde: ut doceret
 & predicaret in ciuitatib; eor. Io
 hannes autē cum audisset inuin
 culis opa xpi: mittens duos de dis

cipulis suis. ait illi. Tu es qui uen-
 turus es. an alium expectamus?
Et respondent' ihc: ait illis. E un-
 tes renuntiate iohanni: que au-
 distis & uidistis. **E**cce uident. clay-
 di ambulant: lepsi mundant'.
Surdi audiunt: mortui resur-
 gunt: paupes euigilantur. &
 beatus est: qui non fuerit scan-
 dali hatus in me. Illis autē abeun-
 tibus: cepit ihc dicere ad turbas
 de iohanne. Quid existis in deser-
 tum uidere? **H**arundinē uen-
 to agitatum. **S**; quid existis
 uidere? **H**ominē mollib; uesti-
 tum. **E**cce qui mollib; uestiunt:
 indomib; regum fit. **S**; quid ex-
 istis uidere? **P**pham. **E**tiam
 dico uobis: & plusquā pphetam.
Hic est enim: de quo scriptū est.
Ecce mitto anglin meum ante
 faciē tuam: qui preparabit uia
 tuam ante te. **A**men dico uobis:
 non surrexit inter natos muli-
 erum maior iohanne baptista.
 Qui autē minor est in regno ce-
 lozum: maior est illo. **A**die-
 bus autē iohannis baptiste usq;
 nunc regnū celoꝝ uim patitur:
 & uolenti diripiunt illud. **O**m-
 nes enim pphete & lex: usq; ad

cyt
lxviii

cyt
lxv

cyt
lxv

cyt
lxvii

cyt
lxviii

cyt
x
sol

cyt
x
sol

iohannē pphetauerit. **E**t si uultis
 scire ipse est helyas: qui uenturus
 est. **Q**ui habet aures audiendi. au-
 diat. **C**ui autem simile estima-
 bo generationē istam. **S**imilis ē
 pueris sedentib; in foro: qui clama-
 tes coequalib; dicunt. **E**cce inu-
 uobis & non saltastis: lamtauimus
 et non planxistis. **V**enit enim io-
 hannes n̄ manducans neq; bibes:
 & dicunt. demoniū habet. **V**enit
 filius hominis manducans & bi-
 bens: & dicunt. **E**cce homo uorax
 & potator uini. publicanoꝝ amicus:
 et iustificata est sapientia a filijs
 suis. **T**unc cepit expricare ci-
 uitatib; in quib; facte sunt plu-
 rime uirtutes eius: quia n̄ egis-
 sent penitentiā. **V**e tibi corora-
 im. ue tibi bethsaida: quia si in
 tyro & sydone facte essent uir-
 tutes que facte sunt in uobis: olim
 in cilicio & cinere penitentiam
 egissent. **V**eruntamen dico uobis:
 tyro et sydoni remissius erit in
 die iudicii quam uobis. **E**t tu
 capharnaum. nunquid usq; in
 celum exaltaberis? **U**sq; in infer-
 num descendes. **Q**uia si in sodo-
 mis facte fuissent uirtutes que
 facte sunt in te: forte mansisset

usq; in hanc diem. Verum tamen dico uobis: quia terre sodomorum remissi^o erit in die iudicii quam tibi.

In illo tempore: respondens ihc dixit. Confiteor tibi pater dñe celi & terre: qui abscondisti hec a sapientibus & prudentibus: & reuelasti ea paruulhis. Ita pater: qm̄ sic fuit placitum ante te. **O**mnia in

tradita sunt a patre meo. Et nemo nouit filiū nisi pater: neq; patre quis nouit nisi filius: & cui uoluerit filius reuelare. Venite ad me omnes qui laboratis & onerati estis: et ego reficiā uos. Tollite iugū meum sup uos: et discite a me quia mitis sum et humilis corde: & inuenietis requiem animab; uestris. Iugū enim meū suauē est: & onus meū leue.

In illo tempore. abiit ihc **xv.** sabbato p̄sata: discipuli autē ei esurientes: cepunt uellere spicas & manducare. Pharisaei autē uidentes: dixerunt ei. Ecce discipuli tui faciunt: quod nō licet eis facere sabbato. At ille dixit eis. Non legistis quid fecerit dauid quando esuruit. & qui cū eo erant: quomodo intrauit in domum dī. & panes p̄positionis

comedit quos nō licebat ei edere neq; his qui cum eo erant. nisi solis sacerdotibus. Aut nō legistis in lege. quia sabbatis sacerdotes in templo sabbatum uiolant: & sine crimine sunt.

Dico autē uobis: quia templo maior est hic. Si autem secretis. quid est. misericordiam uolo & nō sacrificiū. nunquā condempnassetis inuidentes. Dñs est enim filius hominis etiam sabbati.

Et cum inde transisset. uenit in synagogā eorum: & ecce homo manū habens aridam. & interrogabant eū. Sicut sabbatis curare. Et accusarent eū. Ipse autē dixit illis. Quis erit ex uobis homo qui habeat ouē unam. & si ceciderit hec sabbatis in foueā. nō ne tenebit et leuabit eam. Quanto magis melior est homo oue.

Itaq; licet sabbatis benefacere. Tunc ait homini illi. Extende manū tuam. & extendit: et restituta ē sanitati sicut altera.

Exercentes autē pharisaei consiliū fecerūt aduersus eum quomodo eū p̄derent. Ille autem sciens recessit inde: & secuti sunt eū multi. et curauit eos omnes. Et precepit eis ne manifestū eum facerent: ut adimpleretur quod dictū est p̄ ysaiam

o. c. xv.
lv. c. xviii.

r. c. xli.
lv. c. xviii.
so. c. xxi.

o. c. xli.
lv. c. xviii.
so. c. xxi.

o. c. xli.
lv. c. xviii.
so. c. xxi.

r. c. xli.
lv. c. xviii.
so. c. xxi.

o. c. xli.
lv. c. xviii.
so. c. xxi.

o. c. xli.
lv. c. xviii.
so. c. xxi.

o. c. xli.
lv. c. xviii.
so. c. xxi.

orathin

ppham dicentē. Ecce puer meus quem elegi dilectus meus in quo complacuit anime mee. Pona spm̄ meum sup̄ eum: & iudiciū gentib; nuntiabit. Non contesdet neq; clamabit: neq; audiet aliquis in plateis uocē eius. Narundinē quassatam n̄ confringet: & linū fumigans non extinget. donec eiciat ad uictoriā iudiciū: & in nomine ei⁹ gentes sp̄abunt. **G**unc oblatu⁹ est ei demoniū habens cecus & mutus & curauit eum: ita ut uideret et loqueretur. Et stupebant oēs turbe: et dicebant. Nunquid hic est filius dauid? Pharisei audientes dixerunt. Hic n̄ eicit demones: nisi in beelzebub principe demoniorū. Ihesus autem sciens cogitationes eorū dixit eis. Omne regnū diuisum desolabitur contra se: et omnis ciuitas uel dom⁹ diuisa contra se non stabit. Et si sathanas sathanā eicit aduersus se diuisus est. Quom̄ ergo stabit regnum eius? & si ego in beelzebub eicio demones: filij uir̄ in quo eiciunt? Idō ipsi iudices uestri erūt. Si autē ego in spū dei eicio demones: igitur puenit in uos

lx
cxviii
cxviiii
cxviii

cxviii
cxviii
sol

cxviii
cxviii
sol

cxviii
cxviii
sol

cxviii
cxviii

regnū dei. Aut quom̄ potest quisquā intrare in domū fixtis. & uasa eius diripe. nisi prius alligauerit fixtem. et tē domum illi⁹ diripit. **Q**ui non ē mecum: contra me est. Et qui n̄ congregat mecum: spargit. Ideo dico uobis. Omne peccatū & blasphemia remittetur hominib;: sp̄c autem blasphemie n̄ remittetur. Et quicūq; dixerit uerbū contra filiū hominis: remittetur ei. Qui autē dixerit contra spm̄ sc̄m: non remittetur ei neq; in hoc seculo. neq; in futuro. **A**ut facite arborem bonam & fructū eius bonū: aut facite arborem malā & fructum eius malū. Siquidē ex fructu arbor cognoscitur. Progenies uiperarum: quom̄ potestis bona loq̄. cum sitis mali? Ex habundantia enim cordis: os loquitur. Bonus homo de bono thesauro profert bona: & malus homo de malo thesauro pfert mala. Dico autē uobis: quā omne uerbū ociosum qd locuti fuerint homines. reddet rationē de eo in die iudicij. Ex uerbis enim tuis iustificaberis: & ex uerbis tuis condemnaberis. **T**unc responderunt ei quidam

cxviii
cxviii

cxviii
cxviii

cxviii
cxviii

cxviii
cxviii

cxviii
cxviii

de scribis & pharisei dicentes. **M**agister uolumus a te signum uidere. **R**espondens ait illis. **G**eneratio mala et adultera signum querit: & signum non dabitur ei nisi signum ione pphie. **S**icut enim fuit ionas in uentre ceti tribus diebus: & tribus noctibus: ita erit filius hominis in corde terre tribus diebus: & tribus noctibus. **V**iri iniusti surgent in iudicio cum generatione ista & condemnabunt eam: quia penitentiam egerunt in predicatione ione. **E**t ecce plus quam ionas hic. **R**egna australi surget in iudicio cum generatione ista & condemnabit eam: quia uenit a finibus terre audire sapientiam salomonis. **E**t ecce plus quam salomon hic. **C**um in mundus spiritus exierit ab homine: ambulat per loca arida: querens requiem: et non inuenit. **T**unc dicit. **R**evertar in domum meam: unde exiui. **E**t ueniens inuenit uacantem: scopis mundatam & ornatam. **T**unc uadit & assumit septem alios spiritus nequiores se: & intrantes habitant ibi. **E**t fiunt nouissima hominis illius: peiora prioribus. **S**ic erit et generationi huic pessime. **A**d huc eo loquente ad

lv
cxviii
cxviii

lv
cxviii
cxviii

lv
cxviii
cxviii

turbas: ecce mater eius & fratres eius stabant foris: querentes loqui ei. **D**ixit autem ei quidam. **E**cce mater tua et fratres tui foris stant: querentes te. **A**t ipse respondens: dicenti sibi ait. **Q**ues est mater mea: & qui sunt fratres mei. **E**t extendens manum discipulos suos: dixit. **E**cce mater mea: & fratres mei. **Q**uicumque enim fecerit uoluntatem patris mei qui in celis est: ipse meus frater: soror & mater est. **I**n illo die exiens ihesus de domo sedebat secus mare: & congregate sunt ad eum turbe multe: ita ut in nauiculam ascendens sederet. **E**t omnis turba stabat in littore: et locutus est eis multa in parabolis: dicens. **E**cce exiit qui seminat: seminare. **Q**uod dum seminat: quedam ceciderunt secus uiam: & uenerunt uolucres et comederunt ea. **A**lia autem ceciderunt in petrosa ubi non habebant terram multam: & continuo exorta sunt: quia non habebant altitudinem terre. **S**ole autem orto estuauerunt: & quia non habebant radicem aruerunt. **A**lia autem ceciderunt in spinas: et creuerunt spine: & suffocauerunt ea. **A**lia autem ceciderunt in terram bonam: et dabant fructum: aliud centesimum: & aliud sexage-

lv
cxviii
cxviii

gesimū. & aliud tricesimū. Qui habet
 aures audiendi audiat. Et acceden-
 tes discipuli: dixerunt ei. Quare in
 parabolis loqueris eis? Qui respō-
 dens: ait illis. Quia uobis datū ē
 nosse mysteria regni celorū: illis
 autem nō est datum. **Q**ui enī
 habet dabitur ei: & habundabit.
 Qui autē non habet: et qđ habet
 auferetur ab eo. **I**deo in parabolis
 loquor eis: quia uidentes nō uident.
 & audientes nō audiunt neq; intel-
 ligunt: et adimpletur in eis pphia
 ysaię dicens. **A**uditiu. audietis et
 nō intelligetis: et uidentes uidebi-
 tis & nō uidebitis. **I**ncrassatum ē
 enī cor pphie huius. & aurib; gra-
 uiter audierunt: et oculos suos
 clausert. ne quando oculis ui-
 deant. & aurib; audiant. et cor-
 de intelligant: et conuertantur
 et sanem eos. **U**estri autē
 beati oculi quia uident: & aures
 quia audiunt. **A**m̄ quippe dico
 uobis. quia multi pphie & iusti cu-
 pierunt uidere que uidetis et
 nō uiderunt: & audire que audi-
 tis & nō audierunt. **V**os ergo
 audite parabolam seminantis.
 Omnis qui audit uerbū regni
 & nō intelligit: uenit malus et

rapit quod seminatū est in corde ei.
Hic est qui secus uiam seminat est.
Qui autē supra petrosa seminat
 est: hic est qui uerbum audit. et
 continuo eū gaudio accipit illud.
Non habet autē in se radicē: sed ē
 temporalis. **F**acta autē tribulatio-
 ne & psecutione ppter uerbū: con-
 tinuo scandalizatur. **Q**ui autē se-
 minatus est in spinis. hic est qui
 uerbum audit. et sollicitudo se-
 istius. et fallacia diuitiarū suffo-
 cat uerbum: et sine fructu efficit.
Qui ū in terrā bonā seminatus
 est: hic est qui audit uerbū & in-
 telligit. et fructum affert: & fac-
 quidem aliud centesimū. aliud
 autē sexagesimū. aliud uero tri-
 cesimū. **A**liam parabolā propo-
 sit illis dicens. **S**imile factum
 est regnum celorū homini: qui se-
 minauit bonū semen in agro suo.
Cum autē dormirent homines:
 uenit inimicus eius et supsemy-
 nauit zizania in medio tritici.
 & abiit. **C**um autē creuiss; herba
 et fructum fecisset: tunc appa-
 ruerunt & zizania. **A**ccedente
 autē serui patris familias: dixe-
 runt ei. **D**ñe: nonne bonū se-
 men seminasti in agro tuo? **I**n-

cxvii
lxvii

cxviii
lxviii
lxviii
lxviii

cxvii
sol

cxviiii
cxviii

cxviiii
lxviiii
lxviiii

de ergo habet zizania: Et ait ille
Inimicus homo hoc fecit. Serui
autem: dixerunt ei. Visimus & col-
ligimus ea: R. ait. Non. Ne forte
colligentes zizania: eradicetis si-
mul cum eis et triticum. Sinite utque
crescere usque ad messem: & in tem-
pore messis dicam messoribus: Col-
ligite primum zizania. et alligate
ea fasciculos ad comburendum.

Triticum autem congregate in hor-
reum meum. **A**liam parabola
proposuit eis dicens. Simile est reg-
num celorum grano synapis. quod
accipiens homo seminavit in agro
suo: quod minimum quidem est om-
nibus seminibus: cum autem creverit
maius est omnibus oleribus: & fit
arbor: ita ut uolucres celi ueni-
ant & habitent in ramis eius.

Aliam parabolam locutus est eis.
Simile est regnum celorum fermento.
quod acceptum mulier abscondit in
farine satis tribus: donec ferme-
nta totum. **H**ec omnia lo-
cutus est ihesus in parabolis: & sine
parabolis non loquebatur eis: ut
impleretur quod dictum erat per
prophetam dicentem. Apertam in pa-
rabolis os meum: eructabo abscon-
dita mundi. **T**unc dimissis

ccxxvii
xlvi
clvii

ccxxviii
clviii

ccxxviiii
xlv
ad turbas

cxli
sel

turbis uenit in domum: & accesserunt
ad eum discipuli eius dicentes. Dis-
cere nobis parabola zizaniorum agri.
Qui respondens ait. Qui seminat
bonum semen: est filius hominis. Ager
autem: est mundus. Bonum uero se-
men: hi sunt filii regni. Zizania
autem: filii sunt nequam. Inimicus
autem qui seminauit ea: est diabolus.
Messa uero: consummatio est seculi.
Messores autem: angeli sunt. Sicut ergo
colligunt zizania & igni comburuntur:
sic erit in consummatione seculi.
Mittet filius hominis angelos suos:
& colligent de regno eius omnia
scandala & eos qui faciunt iniqui-
tatem: et mittent eos in camino
ignis. Ibi erit fletus & stridor den-
tium. Tunc iusti fulgebunt sicut
sol in regno patris eius. Qui habet
aures audiendi audiat. **S**imi-
le est regnum celorum thesauro abscon-
dito in agro: quem qui inuenit ho-
mo abscondit: & pro gaudio illius
uadit et uendit uniuersa que
habet: et emit agrum illum. **I**terum
simile est regnum celorum homini
negotiatori: querenti bonas mar-
garitas. Inuenta autem una preci-
osa margarita: abiit & uendidit
omnia que habuit: et emit eam.

Iterum simile est regnū celōū
 sagēne misse in mare: & ex omni
 genere piscium congreganti. **Q**uoniam
 cum impleta esset educentes: &
 secus litus sedentes: elegerunt bo-
 nos in uasa sua: malos autē fixa
 miserunt. Sic erit in consumma-
 tione sc̄i. Exhibunt angeli et se-
 parabunt malos de medio iusto-
 rum: & mittent eos in caminū
 ignis. Ibi erit fletus: & stridor de-
 ntium. **I**ntellexistis hec omnia?
Dicunt ei. **S**iam dñe. **A**it illis.
Ideo omnis scriba doctus in reg-
 no celōū similis est homini pat-
 familias: qui p̄fert de thesauro
 suo noua et uetera. **E**t factū est
 cum consummasset ih̄c parabola
 istas: transiit inde. **E**t ueni-
 ens in patriam suam: docebat eos
 in synagogis eorū: ita ut miraren-
 tur: & dicerent. **U**nde huic sapia
 hec et uirtutes? **H**onne hic est
 fabri filius? **N**onne mater eius
 dicitur maria: & fr̄s eius iacob:
 & ioseph et symon & iudas? et so-
 rores eius nonne om̄s apud nos
 sunt? **U**nde ḡ huic om̄ia ista?
Et scandalizabant in eo. **I**h̄c
 autē dixit eis. **N**on est p̄ph̄a sine
 honore: nisi in patria sua: & in

orathm

domo sua. **E**t non fecit ibi uir-
 tutes multas: p̄pter increduli-
 tatem illorum. **I**n illo tempore. **S**tate illo-
 rum: **A**uduit herodes tetrarcha fa-
 mam ih̄u: & ait pueris suis.
Hic ē iohannes baptista ipse
 surrexit a mortuis: & idō uir-
 tutes opantur in eo. **H**ero-
 des enim tenuit ioh̄em: & al-
 ligauit eū: & posuit in carce-
 rem p̄pter herodiade uxorem
 fr̄is sui. **D**icebat enim illi ioha-
 nes. **N**on licet t̄ habere eam.
Et uolens illum occidē: timu-
 it ip̄sum: quia sicut p̄ph̄am
 eum habebant. **D**ie autē na-
 talis herodis saltauit filia he-
 rodiadis in medio: & placuit
 herodi. **U**nde cū iuramento
 pollicitus est ei dare: quicūq;
 postulasset ab eo. **A**t illa pre-
 monita a matre sua: da m̄ in-
 quit hic in disco caput ioh̄is
 baptiste. **E**t contristat̄ ē rex.
Propter iusiurandū autem
 & eos qui pariter recumbe-
 bant: iussit dari. **D**isitq; &
 decollauit iohannē in carce:
 et allatū est caput ei in disco:
 & datum est puelle: & tulit
 illud mat̄ sue. **E**t accedentes

c. xliii
lvi
lxc. xliii
lvi
lxc. xliii
lvi
lxc. xliii
lvi
lxc. xliii
lvi
lx

ca. xlvii
lv
jo

ca. xlviii
lv
jo

ca. xlviii
lv
jo

discipuli eius tulerunt corpus & sepelierunt illud: et uenientes nuntiauerunt ihu. **Q**uod cum audisset: ihes. secessit inde in nauicula in locum desertum seorsum. Et cum audissent turbe: secute sunt eum pedestres de ciuitatibus. Et exiens uidit turba magnam. & misertus est eius: & curauit languidos eorum.

Vespere autem facto: accesserunt ad eum discipuli eius dicentes. Desertus est locus: et hora iam pretiis. Dimitte turbas: ut euntes in castris tella emant s'escais. Ihes. autem dixit eis. Non habent necesse ire: date illis uos manducare. Responderunt ei. Non habemus hic nisi quinq; panes: & duos pisces. Qui ait eis. Afferre illos michi huc. Et cum uississet turbam discumbere super fenum: accepit quinq; panibus & duob; piscibus. aspiciens in celum benedixit & fregit. et dedit discipulis panes: discipuli autem turbis. Et manducauerunt omnes: et saturati sunt. Et tulerunt reliquias: duodecim cophinos fragmentorum. Manducantium autem fuit numerus quinq; milia uirorum: exceptis mulieribus & paruulis.

Et statim uissit disci-

ca. xlviii
lv
jo

ca. xlviii
lv
jo

ca. xlviii
lv
jo

ca. xlviii
lv
jo

pulos ascendere in nauicula & procedere eum transiret: donec dimitteret turbas. Et dimissa turba ascendit in montem solus orare.

Vespere autem facto. solus erat ibi nauicula autem in medio mari iactabatur fluctibus. Erat enim eis contra riuus uentus. Quarta autem uigilia noctis uenit ad eos ambulans super mare. Et uidentes eum supra mare ambulante. turbati sunt: dicentes quia phantasma est. Et pro timore clamauerunt. Statimque ihes. locutus est eis dicens. Habete fiduciam. Ego sum: nolite timere.

Respondens autem petrus. dixit. Domine si tu es: iube me uenire ad te super aquas. At ipse ait. Veni. Et descendens petrus de nauicula. ambulabat super aquam: ut ueniret ad ihesum. Uidens uero uentum ualidum: timuit. Et cum cepisset margini clamauit dicens. Domine saluum me fac. Et continuo ihes. extendens manum apprehendit eum: & ait illi. Modice fidei. quare dubitasti.

Et cum ascendisset in nauicula: cessauit uentus. Qui autem in nauicula erant: uenerunt & adorauerunt eum dicentes. Vere filius dei es.

Et cum transiret: uenerunt u-

terram gennesar. Et cū cognouissent cum uiri loci illi: miserunt in uniuersam regionē illam. & obtulerunt ei omnes male habentes: et rogabant eū ut uel fimbriam uestimenti eius tangerent. Et quicumq; tetigerit: salui facti sunt.

Tunc accesserunt ad eum ab iherosolymis sēbē et pharisei dicentes. Quare discipuli tui transgrediuntur traditiones senū? Non enim lauant manus suas: cum panē manducant. Ipse autē respondens: ait illis. Quare uos transgredimini mandātū dei ppter traditionē uāā. Nam deus dixit. Honora patrem tuū & matrem. Et q̄ maledixerit pat̄ uel mat̄: morte moriatur. Vos autē dicitis. Quicumq; dixerit patri uel matri minus q̄decumq; est: ex te tibi pderit: et n̄ honorificauit patrem suum aut matrem suam: & irritū fecistis mandātū dei ppter traditionē uestriā. Hypocrite: bene pphetauit de uobis ysaias dicens. Populus hic labiis me honorat: cor autē longe est a me. Sine causa autē colunt me: docentes doctrinas & man-

clv
sol

clvi
lvi

clvii
lxxii

data hominū. Et conuocatis ad se turbis: dixit eis. Audite & intelligite. Non qd̄ intrat in os conquinat hominē: sed qd̄ pcedit ex ore hoc conquinat hominē.

Tunc accedentes discipuli ei: dixerunt ei. Scis quia pharisei audito hoc uerbo scandalizati sunt.

At ipse respondens ait. Omnis plantatio quā non plantauit pater meus cęlestis: eradicabitur.

Sinite illos: ceci s̄. duces cęcorum. Cecus autem si ceco ducatū presbet: ambo in foueam cadunt.

Respondens autē petrus: dixit ei. Edissere nobis parabola istam.

At ille dixit. Adhuc & uos sine intellectu estis. Non intelligitis quia omne qd̄ in os intrat: in uentrem uadit: et in secessū emittitur. Que autē pcedunt de ore de corde exeunt: & ea conquinant hominē. De corde enim exeunt cogitationes male: homicidia: adulteria: fornicationes: furta: falsa testimonia: blasphemie. Hec sunt que conquinant hominem. Non lotis autē manibus manducare: non conquina t hominē. **E**t egressus inde ih̄s: secessit in partes tyri

et sydonis. Et ecce mulier chana
nea a finibus illis egressa. clamauit
dicens ei. Misere mei fili dauid.
filia mea male a demonio uexata.
Qui non respondit ei uerbu. Et accede
tes discipuli eius. rogabant eum di
centes. Dimitte eam: quia clamat
post nos. Ipse autem respondens ait.
Non sum missus: nisi ad oues que
perierunt domus israhel. At illa uenit:
& adorauit eum dicens. Domine. adiu
ua me. Qui respondens ait. Homo
est bonum sumere panem filiorum.
& mittere canibus. At illa dixit.
Etiam domine. Nam & catelli edunt
de micis: que cadunt de mensa
dominorum suorum. Tunc respondens ihesus
ait illi. Mulier. magna est fides
tua: fiat tibi sicut uis. & sanata
est filia eius ex illa hora. **E**t
cum transisset inde ihesus. uenit
secus mare galilee. Et ascendens
in montem. sedebat ibi. & accesse
runt ad eum turbe multe. ha
bentes secum multos claudos. cecos.
debiles. & alios multos. Et piece
runt eos ad pedes eius. & cinauit
eos. ita ut turbe mirarentur.
Videntes autem multos loquentes
claudos ambulantes. cecos uide
tes. magnificabant dominum israhel.

cl. viii
v. lxxvi

cl. viii
v. lxxvii

cl. viii
v. lxxviii

Saxin

Ihesus autem conuocatis discipulis
suis. dixit. Misereor turbe quia triuou
iam perseuerant mecum. et non habet
quod manducent. & dimittere eos
nolo ieiunos. ne deficient in uia.
Et dicunt ei discipuli. Unde ergo no
bis in deserto panes tanti. ut satu
remus turbam tantam. & ait illis.
Quid panes habetis. At illi dixerunt.
Septem. Et pisciculos paucos. Et
precepit turbe discumbere super terram.
Et accipiens septem panes & pisces.
& gratias agens fregit & dedit discipu
lis suis. et discipuli dederunt populo.
& comederunt omnes. & saturati sunt.
Et quod superfluit de fragmentis. tu
lerunt septem sportas plenas. Erant
autem qui manducauerunt quatuor
milia hominum. extra paruulos &
mulieres. Et dimissa turba as
cendit in nauicula. & uenit in fi
nes magedan. **E**t accesserunt ad
ihesum pharisei & saducei temptan
tes. et rogauerunt eum ut signum de
celo ostenderet eis. At ipse respo
dens ait eis. Facto uespere dictis. se
renum erit. rubicundum est enim
celum. & mane. hodie tempestas.
rutilat enim triste celum. Faciem
ergo celi diiudicare non potestis. **E**t
scire.

cl. viii
v. lxxvii
lxxviii

cl. viii
v. lxxviii

cl. viii
v. lxxviii

matthm

neratio mala & adultera signū
querit: et signum n̄ dabitur ei
nisi signū ionē. Et relictis illis
abijt. Et cum uenissent disci-
puli eius transiretū: obliti sunt
panes accipe. Qui dixit illis:

Intuemini & cauete a fermento
phariseorū et saduceorū. **A**t illi
cogitabant inter se dicentes: quā
panes n̄ accepimus. Sciens autē
ih̄c dixit. Quid cogitatis inter
uos modice fidi: quia panes nō
habetis. Nōdū intelligitis ne-
q; recordamini quinque panū. &
quinque milia hominū. & q̄t co-
phinos sumpsistis. neq; septem
panū. et quatuor milia homi-
num. & quot sportas sumpsis-
tis. Quare n̄ intelligitis quān-
de pane dixi uobis. cauete a
fermento phariseorū. & saduceorū.

Tunc intellexerūt quia nō dixe-
rit cauendū a fermento panū:
s; a doctrina phariseorū. & sadu-
ceorū. **W**ent autē in par-
tes cesaree philippi: & interro-
gabat discipulos suos dicens.
Quem dicunt homines esse fili-
um hominis. At illi dixerunt.
Alii iohannē baptistam: alij
autē hebam. alij ū theremiā:

aut unū ex prophetis. **D**icit illis ih̄c.
Vos autem quē me esse dicitis.
Respondens symon petrus dixit.
Tu es xp̄s filius dei uiui. **R**espo-
dens autem ih̄c: dixit ei. **B**eatus
es symon barionā. quia caro et
sanguis n̄ reuelauit tibi: s; pater
meus qui est in celis. **E**t ego dico
tibi. quia tu es petrus: et super
hanc petram edificabo eccliam
meā. **E**t porte inferi n̄ preua-
lebunt aduersus eam. **E**t tibi
dabo clauēs regni celorū. **E**t quod-
cumq; ligaueris sup̄ terram: erit
ligatum & in celis. **E**t quodcumq;
solueris sup̄ terram: erit solutum:

Iunc precepit disci-
pulis suis ut nemini dicerent:
quia ipse esset ih̄c. xp̄s. **E**xinde ce-
pit ih̄c ostendere discipulis. quā
opor- ter eum ire iheroso-
limā. & multa pati a seni-
oribus: & scribis. et principibus sacer-
dotum. et occidi. & tertia die re-
surgere. **E**t assumens eū pe-
trus: cepit increpare illū dicens.
Absit a te dñe: non erit tibi hoc.
Qui conuersus: dixit pet̄. **V**ade
post me sathanas. scandalū es
m̄: quia n̄ sapis ea que dī sunt.
s; ea que sunt hominū o. j.

clxxvii
solclxxviii
lxxviii
lxxviiiclxxviii
lxxviii
lxxviiiclxxvii
lxxviii
lxxviiiclxxvii
lxxviii
lxxviiiclxxvii
lxxviii
lxxviii

clxxxv
lxxxv
lxxxv

Dñe ihc dixit discipulis suis. Si quis uult post me uenire: abneget semetipsum. et tollat crucem suam. & sequatur me. Qui enim uoluerit animam suam saluam facere: perdet eam. Qui autem perdidit animam suam propter me: inueniet eam. Quid enim prodest homini si mundum lucratur: anime uero sue detrimentum patitur. Aut quam dabit homo commutationem panis uisus sui. **F**ilius enim hominis uenturus est in gloria patris sui cum angelis suis: & tunc retribuet unicuique secundum opera eius. **A**men dico uobis. sunt quidam de hic stantibus qui non gustabunt mortem: donec uideant filium hominis uenientem in regno. **cap. xvij.**

clxxxvi
lxxxvi
lxxxvi

clxxxvii
lxxxvii
lxxxvii

Epost dies sex. assumit ihc petrum & iacobum. et iohannem fratrem eius. & ducit illos in montem excelsum seorsum: et transfiguratus est ante eos. Et respiciens facies eius sicut sol: uestimenta autem facta sunt alba sicut nix. Et ecce apparuit illis moyses & elias: cum eo loquentes. Respondens autem petrus: dixit ad ihm. Domine bonum est nos hic esse. Si uis: faciamus hic tria tabernacula.

clxxxviii
lxxxviii
lxxxviii

clxxxix
lxxxix
lxxxix

tibi unum & moysi unum. & eliae unum. Adhuc eo loquente: ecce nubes lucida obumbravit eos. Et uox de nube dicens. Hic est filius meus dilectus. in quo mihi complacuit: ipsum audite. Et audientes discipuli ceciderunt in faciem suam: & timuerunt ualde. & accessit ihc et tetigit eos: & dixit eis. Surgite. nolite timere. Leuantes autem oculos suos: neminem uiderunt nisi solum ihm. Et descendens illis de monte: precepit ihesus dicens. Nemini dixeritis uisionem: donec filius hominis a mortuis resurgat. **E**t interrogauerunt eum discipuli dicentes. Quid ergo scribe dicunt: quod eliam operaretur primum uenire. At ille respondens: ait eis. Elias quidem uenturus est: & ipse restituet omnia. Dico autem uobis. quia elias iam uenit. & non cognouerunt eum: sed fecerunt in eo quecumque uoluerunt. Sic et filius hominis passurus est ab eis. Tunc intellexerunt discipuli: quia de iohanne baptista dixisset eis. **E**t cum uenisset ad tiberiam: accessit ad eum homo genibus prostratus ante eum dicens. Domine miserere filio meo quia lunaticus est: & male patitur. Nam sepe cadit in ignem: & crebro in aquam. Et

obtuli eum discipulis tuis: & nō potuerit curare eum. Respondes ihc ait. O generatio incredula & puerfa: quam diu ero uobiscū? Quā diu uos patiar? Afferce huc illum ad me. Et increpauit eū ihc. Et exiit ab eo demoniū: et curatus est puer ex illa hora.

Tunc accesserūt discipuli ad ihm secreto: et dixerūt. Quare nos nō potuim⁹ exere illum? ^{ait ihc} Dicit eis. Ppter incredulitatē uestraos. Amen quippe dico uobis. si habueritis fidem sic granū synapī: dicetis monti huic transi hinc. & transibit: & nichil impossibile erit uobis. Hoc autem genui nō ciatur: nisi p orationē & ieiuniū. **C**onuersantib⁹ aut eis in galilea: dixit illi ihc. filius hominis tradendus ē in manus hominū: & occident eum. & tercie die resurget. & contristati sūt uehementer. **E**t cū uenisset capharnaū: accesserunt qui didragma accipiebant ad petrū: & dixerunt ei. Magister uester nō soluit didragma? **A**it. Etiam. **E**t cum intrasset in domū: preuenit eum ihc dicens. Quid tū uidetur symon? **R**eges terre

a quib⁹ accipiunt tributū uel cēsum: a filiis suis. an ab alienis? **E**t ille dixit. Ab alienis. **D**icit illi ihc. Ergo liberi sunt filij. **U**t autē nō scandalizem⁹ eos: uade ad mare. & mitte hamū. et eum piscem qui p̄mus ascenderit tolle: & ap-^{trahimus}to ore eius staterē. **I**llum simēs: da eis p̄ me et te. **xviiij.**

Illa hora accesserunt discipuli ad ihm: dicentes. Quis putas maior est in regno cēlorū? **E**t aduocās ihc paruulū: statuit eum in medio eorū. & dixit. Amen dico uobis. nisi conuersi fueritis & efficiamini sicut paruuli: non intrabitis in regnum cēlorū. Quicūq; ergo humiliauerit se sicut paruulus iste: hic maior est in regno cēlorū. **E**t qui suscepit unū paruulū talem in nomine meo: me suscipit.

Qui autē scandalizauit unum de pusillis istis qui in me credūt: expedit ei ut suspendatur mola asinaria in collo eius. et demergatur in profundū maris. **N**e mūdo ab scandalis. **N**ecessē est enī: ut ueniant scandala. **U**eruntamen ue homini. p̄ quē scandalum uenit. **S**i autē manus tua uel pes tuus scandalizat te: ab

clery
xv

clery
xv
eu

clery
xviii
ei

clery
xviii
eu

clery
xviii
sol

clery
xvi

scide eum & proice abste. Bonum tibi
est adiutam ingredi debilem uel
claudiu: quam duas manus uel du
os pedes habentem mitti in igne
eternu. Et si oculus tuus scanda
lizat te: erue eum & proice abste.
Bonu tibi est unum oculu habentem
mitti in gehennam ignis. Videte: ne contempnatis
unum de pusillis istis. Dico enim uo
bis: quia angeli eorum in celis semp
uident faciem patris mei qui in celis
est. Venit enim filius hominis
saluare quod perierat. **Q**uid uo
bis si fuerint alicui centu oues: et
errauerit una ex eis: nonne reli
quet nonaginta noue in monti
bus: & uadet querere eam que
perierat. Et si contigerit ut in
ueniat ea: amen dico uobis quia
gaudebit super eam magis quam
super nonaginta noue que non er
rauerunt. Sic non est uoluntas ante
patrem ur̄m qui in celis est: ut pe
reat unus de pusillis istis. **S**i
autem peccauerit inter fratres tuos:
uade et corripe eum inter te et
ipsum solum. Si te audierit: lucratus
eris fratrem tuum. Si autem
te non audierit: adhibe tecum adhuc

clxxxv
sol

clxxxvi
sol

clxxxvii
sol

clxxxviii
sol

clxxxv
sol

clxxxvi
sol

clxxxvii
sol

clxxxviii
sol

unum uel duos: ut in ore duce uel tum
testium stet omne uerbu. Quod si
non audierit eos: dic ecclesie. Si autem
ecclesiam non audierit: sit tibi sicut
ethnicus & publicanus. **N**on dico
uobis quecumque alligaueritis super
terram: erunt ligata & in celo: et que
cumque solueritis super terram: erunt
soluta & in celo. **I**terum dico uobis:
quia si duo ex uobis consenserint
de omni re super terram quancumque pe
ccerint: fiet illis a patre meo qui in
celis est. Vbi enim fuerint duo uel tres co
gregati in nomine meo: ibi sum in
medio eorum. **U**nc accedens petrus
ad eum dixit. Domine: quotiens pecca
bit in me fratres mei: & dimittam ei:
usque septies. Dicit illi ihesus. Non dico
tibi usque septies: sed usque septuagies
deo assimilatum est. **S**epties
regnum celorum homini regi: qui uo
luit rationem ponere cum seruis
suis. Et cum cepisset rationem ponere:
oblatus est ei unus qui debebat de
cem milia talenta. Cum autem non
haberet unde redderet: iussit eum
dominus suus uenundari: & uxorem et
filios: & omnia que habebat: & red
di. **P**atens autem seruis ille: ora
bat eum dicens. Patientiam habe
in me: & omnia reddam tibi. **M**iser

tus autem dominus serui illi dimisit illum: & debitum dimisit ei. Egredius autem seruus ille inuenit unum de conseruis suis: qui debebat ei centum denarios. Et tenens suffocabat eum dicens. Redde quod debes. Et proiciens conseruus eius: rogabat eum dicens. Patientiam habe in me: & omnia reddam tibi. Ille autem noluit: sed abiit & misit eum in carcerem donec redderet debitum. Videntes autem conserui eius que fiebant. contristati sunt ualde: & uenerunt & narrauerunt domino suo omnia que facta fuerant. Tunc uocauit illum dominus suus: & ait illi. Serue nequam: omne debitum dimisi tibi quoniam rogasti me. Nonne ergo oportuit & te misereri conserui tui sicut et ego tui miseratus sum? Et iratus dominus eius. tradidit eum tortoribus: quoad usque redderet uniuersum debitum. Sic & pater meus celestis faciet uobis: si non remiseritis unusquisque fratri suo de cordibus uestris.

Et factum est cum consummasset ihesus sermones istos. migravit a galilea. et uenit in fines iudee trans iordanem. & secute sunt eum

turbę multe. & circūuē eos ibi. Et accesserunt ad eum pharisęi. temptantes & dicentes. Si licet homini dimittere uxorem suam quacumque causa? Qui respondens ait eis. Non legistis quia quod fecit ab initio. masculinum & feminam fecit eos? & dixit. Propter hoc dimittet homo patrem & matrem. et adheret uxori sue: et erunt duo in carne una. Itaque iam non sunt duo: sed una caro. Ad ergo deus coniunxit. homo non separet. Dicunt illi. Quod ergo moyses mandauit dari libellum repudii & dimittere? Ait illis. Quoniam moyses adduriciam cordis uestri permisit uobis dimittere uxores uestras: ab initio autem non fuit sic.

Dico autem uobis. quacumque dimiserit uxorē suam nisi ob fornicationem. & aliam duxerit: mechatur. & qui dimissam duxerit: mechatur. Dicunt ei discipuli eius. Si ita est homini causa cum uxore sua: non expedit nubere. Qui dixit. Non omnes capiunt uerbum istud: sed quibus datum est. Sunt enim eunuchi: qui de matris utero sic nati sunt. Et sunt eunuchi: qui facti sunt ab hominibus. Et sunt eunuchi: qui

o ex
e
ly exv

o exxi
Sol

xix

o elxxviii
vi
eur

^{† anuehizant}
se ipsos castrauerunt propter regnum
celorum. Qui potest capere capiat.

Tunc oblatis sunt ei paruuli: ut
manus eis imponeret. & oraret.
Discipuli autem increpabant eos.
Ihesus uero ait eis: Sinite paruulos:
et nolite prohibere eos ad ueni-
re. Talium est enim regnum celorum.
Et cum imposuisset eis manus:
abiit inde. **E**t ecce unus acce-
dens ait illi. Magister bone: quid
boni faciam ut uitam eternam pos-
sideam? Qui dixit ei. Quid me
interrogas de bono? Unus bonus
est deus. Si autem uis ad uitam in-
gredi ^{mandata}. Dicit illi. Que? Ihesus
autem dixit. Non homicidium faci-
es. non adulterabis. non facies fur-
tum: non falsum testimonium di-
ces. Honora patrem tuum & matrem:
& diliges proximum tuum sicut te-
ipsum. Dicit illi adolescens. Om-
nia hec custodiu a iuuentute
mea. Quid adhuc mihi deest? Ait
illi ihesus. Si uis perfectus esse: uade
uende que habes & da pauperibus:
& habebis thesaurum in celo: &
ueni sequere me. **C**um au-
disset autem adolescens uerbum.
abiit tristis: erat enim habens mul-
tas possessiones. Ihesus autem dixit

Secundum

discipulis suis. Amen dico uobis:
quia diues difficile intrabit in reg-
num celorum. Et iterum dico uobis. Fa-
cilis est enim camelum per foramen
acus transire: quam diuitem intra-
re in regnum celorum. Auditis autem his
discipuli mirabantur ualde dicentes.
Quis ergo poterit saluus esse? Aspi-
ciens autem ihesus: dixit illis. Apud
homines hoc impossibile est: apud
deum autem omnia possible sunt.

Tunc respondens petrus: dixit
ei. Ecce nos reliquimus omnia
& secuti sumus te. Quid ergo erit no-
bis? Ihesus autem dixit illis. Amen
dico uobis. quod uos qui secuti estis
me: in regeneratione cum sederit fi-
lius hominis in sede maiestatis
sue: sedebitis & uos super sedes duo-
decim. iudicantes duodecim tri-
bus israhel. **E**t omnis qui relin-
quit domum uel fratres aut sorores.
aut patrem. aut matrem. aut uxo-
rem. aut filios. aut agros propter no-
men meum: centuplum accipiet
& uitam eternam possidebit. **M**ul-
ti autem erunt primi nouissimi:
& nouissimi primi. **S**imile est
regnum celorum homini patrifa-
miliarum: qui exiit primo mane con-
ducere operarios in uineam suam.

¶ cxxii
¶ cxxiii
¶ cxxiiii

¶ cxxv
¶ cxxvi
¶ cxxvii
¶ cxxviii

¶ cxxix
¶ cxxx
¶ cxxxii

¶ cxxv
¶ cxxvi

¶ cxxvii
¶ cxxviii
¶ cxxviiii

¶ cxxviiii
¶ cxxviiii

¶ cxxviiii
¶ cxxviiii

¶ cxxviiii
¶ cxxviiii

¶ cxxviiii
¶ cxxviiii

Conuentione autē facta cum ope-
 rarū ex denario diurno: misit
 eos in uineā suam. Et egressus
 circa horam tētam: iudit alio-
 stantes in foro ociosos. & illis dixit.
Ite & uos in uineā: et quod ius-
 tum fuerit dabo uobis. Illi autē
 abierunt. Iterū autem exiit cir-
 ca sextam & nonā horam: et fecit
 similiter. Circa undecimā uero
 exiit: & inuenit alios stantes: et
 dicit illis. Quid hic statis tota
 die ociosi? Dicunt ei. Quia nemo
 nos conduxit. Dicit illis. Ite et
 uos in uineā. Cum sero autē fac-
 tum esset: dicit dñs uincee pecu-
 tatoxi suo. **Voca** oparios & red-
 de illis mercedē: incipiens a no-
 uissimis usq; ad p̄mos. Cum ue-
 nissent ergo qui circa undecimā
 horam uenerant: acceperunt
 singulos denarios. Venientes
 autē & p̄mi: arbitrati sunt q̄d
 plus essent accepturi. Acceperunt
 autē & ipsi singulos denarios.
Et accipientes: murmurabat
 aduersus patrēfamilias dicen-
 tes. **Hi** nouissimi una hora fe-
 cerunt: & pares illos nobis fecis-
 ti qui portauim⁹ pondus diei
 & estus? At ille respondens:

um eorū dixit. **Amice**. non facio t̄ in-
 iuriā. Nonne ex denario contem-
 ti mecum? **Tolle** q̄d tuū est: & ua-
 de. **Holo** autem & huic nouissimo
 dare: sicut et t̄. **Aut** n̄ licet michi
 q̄d uolo facere? **An** oculus tuus
 nequam est. quia ego bonus suus.
Sic erunt nouissimi p̄mi: & p̄-
 im nouissimi. **Multi** autē sunt
 uocati: pauci uero electi. **E**t
 ascendens ihc iherosolimā: assūp-
 sit duodecim discipulos suos se-
 creto. & ait illis. **Eccē** ascendim⁹
 iherosolimā: et filius hominis
 tradet⁹ principib; sacerdotū &
 scribis: & condemnabunt eum
 morte. **Et** tradent eū gentib; ad
 illudendū & flagellandū & cru-
 cifigendū: et tertia die resurget.

T
 O
 P
 LV

T
 O
 P
 LV

Tunc accessit ad eum mat̄ fili-
 orum zebedei cū filiis suis: ado-
 rans & petens aliquid ab eo. **Q̄**
 dixit ei. **Quid** uis? At illi. **Die**
 ut sedent h; duo filij mei un⁹
 ad dextrā tuam & un⁹ ad sinis-
 trā tuam: in regno tuo. **Respo-**
 dens autē ihc. dixit. **hesitatis** q̄d
 petatis. **Potestis** bibere calicem
 quē ego bibiturus sum? **Dicunt**
 ei. **Possumus**. At illis. **Calicem**
 quidē meū bibetis: sedere autē

ad dextram meam & ad sinistram.
n̄ est meum dare uobis: sed quib;
paratū est a patre meo. **E**t audi
entes decem: indignati sunt de
duob' fr̄ib; **I**hesus autē uocauit
eos ad se: & ait. **S**eruis quia prin
cipel gentiū dominant' eor: & q̄
maiores s̄t potestate ererent i
eos. **N**on ita erit inter uos: sed
quicumq; uoluerit inter uos
maior fieri: sit uester minister.
Et qui uoluerit int' uos p̄mū
esse: erit uir seruu'. **S**icut fili'
hominis, ministrari s; ministra
re: & dare animā suam redemp
tionem p̄ multis. **E**gredien
tib; autem ab iberico: secuta est
cum turba multa. **E**cce duo ce
ci sedentes iuxta uiam: audie
runt q̄a ih̄c transiret: & clama
uerūt dicentes. **D**ñe miserere nr̄i
fili dauid. **T**urba autē: increpa
bat eos ut tacerēt. **E**t illi magi
clamabant dicentes. **D**ñe mi
serere nr̄i fili dauid. **E**t stetit
ih̄c et uocauit eos: & ait. **Q**uid
uultis ut faciā uobis? **D**ixerūt
illi. **D**ñe ut aplantur oculi
nr̄i. **Q**uerens autē eor ih̄esus:
tetigit oculos eor. **E**t confessi
uiderūt: & secuti sunt eum.

ccxi
ccxii
ccxiii

ccxi
ccxii
ccxiii
ccxiv

ccv
ccvi
ccxvii

Et cum appropinquasset iherosoli
mis: & uenissent bethfage a d
montē oliueti: tunc misit ih̄c duos
discipulos dicens eis. **I**te in castellū
qd̄ contra uos est: & statim inueni
etis asinā alligatam & pullum cū
ea. **S**oluite: & adducite in. **E**t si q̄s
uobis aliquid dixerit: dicite quia
dñs h̄is opus habet: et confestim
dimittet uobis. **H**oc autē totū
factum est: ut adimplerēt quod
dictum ē p̄ prophetā dicentē. **D**i
cite filie syon. **E**cce rex tuus uenit
tibi mansuetus: & sedens sup asi
nam: & pullū filium subiugalis.

ccvii
ccviii
ccviiii

ccviii
ccviiii
ccviiii

ccviiii
ccviiii
ccviiii

ccv
sol.

Euntes autē discipuli: fecerunt
sicut precepit eis ih̄c. **E**t ad duxe
runt asinā & pullū: et imposue
runt sup eos uestimenta sua: &
eum desup sedere fecerūt. **P**rima
autē turba: strauerūt uestimenta
sua in uia. **A**lii autē cedebant ra
mos de arborib;: & sternebant i
uia. **T**urbę autē que p̄cede
bant et que sequebant: clama
bant dicentes. **O**sanna filio da
uid: benedictus qui uenit in
nomine dñi. **O**sanna in excelsis
mis. **E**t cū intrasset iheroso
limā: commota ē uniuersa ci
uitas dicens. **Q**uis est hic? **P**pl̄i

autē dicebant. Hic est ihc pro-
 pheta anazareth galilee. **E**t
 intrauit ihc in templū domi-
 ni. et eiciebat omnes uenden-
 tes & ementes in templo. & mē-
 sas nūmulariorū & cathedras
 uendentū columbas euerat.
 Et dicit eis. Sc̄ptum est: dom-
 mea dom' orationis uocabitur.
 Vos autē fecistis illam spelun-
 cam latronū. **A**ccesserūt ad
 eum cecī & claudi in templo: &
 sanauit eos. **V**identes autē
 principes sacerdotū & scribe
 mirabilia que fecit: et pueros
 clamantes in templo et dicen-
 tes osanna filio dauid: indig-
 nati sunt. & dixerūt ei. Audis
 quid isti dicunt? **I**hc autē: dicit
 eis. Vtiq; Nunquā legistis qā
 ex ore infantū & lactentium
 p̄fecisti laudem? **E**t relic-
 tis illis. abiit foras extra ciui-
 tatem in bethaniā: ibiq; man-
 sit. Mane autē reuertens in
 ciuitatē: esuriit. **E**t uidens fi-
 ci arborem unā secus uiam. &
 uenit ad eam & nichil inuenit
 in ea nisi folia tantū: & ait illi.
 Nunquā ex te fructus nascat̄
 in sempiternum. **E**t arefacta est

continuo ficulnea. **E**t uidentes
 discipuli mirati sūt dicentes: quo-
 modo continuo aruit. **R**espo-
 dens autē ihc: ait eis. Am̄ dico
 uobis. si habueritis fidē & non
 hesitaueritis. n̄ solum de ficul-
 nea facietis: s; & si monti huic
 dixeritis. tollere & iacta te in ma-
 re. fiet. **E**t omnia quecūq;
 petieritis in oratione: credentes
 accipietis. **E**t cū uenisset in
 templum: accesserūt ad eum do-
 centem principes sacerdotū &
 seniores ppli dicentes. In qua
 potestate hec facis: et quis de-
 dit t̄ hanc potestatem? **R**espo-
 dens ihc: dixit eis. Interrogabo
 uos. & ego unū sermonem. Quē
 si dixeritis michi: & ego uobis
 dicam. in qua potestate hec fa-
 cio. **B**aptismū iohannis unde
 erat: & celo an ex hominibus?
At illi cogitabant inter se di-
 centes. **S**i dixerimus: & celo: di-
 cet nobis. **Q**uare ergo n̄ credidi-
 tis illi? **S**i autē dixerimus: ex
 hominibus: timeuimus turbam.
Om̄s enim habent iohannē si-
 cut p̄pham. **R**espondentes
 ihu. dixerunt. **H**escum? **A**it il-
 lis & ipse. **N**ec ego uobis dico:

ccxv
ccxvii

ccxvi
ccxvii
ccxviii

ccxvii
ccxviii
ccxli

ccxi
ccxii
ccxviii
ccxl

ccxii
ccxi

ccxiii
ccxvii

ccxiiii
ccxv

ccxviii
Sol

in qua potestate hec facio. Quid
autem uidetur uobis. **H**omo
quidam habebat duos filios: & acce-
dens ad primum dixit. **F**ili. uade
hodie opari in uinea mea. Ille au-
tem respondens ait. **N**olo. Postea
autem penitentia motus abiit. Ac-
cedens autem ad alterum: dixit si-
militer. **A**t ille respondens ait.
Eo dñe. & non iuit. Quis ex duo-
bus fecit uoluntatem patris. **D**i-
cunt ei. **P**rimus. **D**icit illis ihes.
Amen dico uobis: quia publica-
ni & meretrices precedunt uos in
regnum dei. **V**enit autem ad uos io-
hannes in uia iusticie: & non cre-
didistis ei. **P**ublicani autem et
meretrices: crediderunt ei. **V**os
autem uidentes: nec penitentiam
habuistis postea ut crederetis ei.

cc. xviii
c. xxviii
lv. cc. xli

Aliam parabola audite. **H**o-
mo erat pater familias q
plantauit uineam. & sepem cir-
cumdedit ei. & fodit in ea toxicu-
lar. et edificauit turrum. & loca-
uit eam agricolis: et peregre pfectus
est. **C**um autem tempus fructu-
uum appropinquasset: misit
seruos suos ad agricolas. ut acci-
perent fructus eius. **E**t agrico-
le apprehensis seruis eius. alium

Secundum

ciciderunt. alium occiderunt: alium
uero lapidauerunt. **I**terum misit
alios seruos plures prioribus: et fece-
runt illis similiter. **N**ouissime autem:
misit ad eos filium suum dicens. **N**e-
rebuntur filium meum. **A**gricole
autem ^{uidentes filium.} dixerunt intra se. **H**ic est he-
res. **V**enite occidamus eum: & habe-
bimus hereditatem eius. **E**t apprehen-
sum eum eiecerunt extra uineam: et
occiderunt. **C**um ergo ueniret do-
minus uinee: quid faciet agricolis
illis. **A**unt illi. **N**alos male poterit:
& uineam suam locabit alijs agricolis:
qui reddant ei fructum temporibus
suis. **D**icit illis ihes. **N**unquam legistis
in scripturis. **L**apidem quem replaue-
runt edificantes. hic factus est in
caput anguli. **A**d dno factum est istud
& est mirabile in oculis nostris. **I**deo
dico uobis. quia auferet a uobis
regnum dei. et dabitur genti faci-
enti fructus eius. **E**t qui ceciderit
super lapidem istum. confringetur.
Super quem uero ceciderit: contret
eum. **E**t cum audissent prin-
cipes sacerdotum & pharisei parabola
eius: cognouerunt quod de ipsis
diceret. **E**t querentes eum tenere ti-
muerunt turbas: quoniam sicut p-
phetam eum habebant. **E**t re-

ccxx
c. xxviii
lv. cc. xli

xxv.

olactim.

spondens ihc: dixit iterum inpa-
 rabolis eis dicens. **S**imile fac-
 tum est regnum celoz homini re-
 gi: qui fecit nuptias filio suo. Et
 misit seruos suos uocare inuita-
 tos adnuptias: et nolebant ue-
 nire. Iterum misit alios seruos
 dicens. **D**icite inuitatis. Ecce
 prandiu meum parauit: tauri
 mei & alia occisa. & omnia para-
 ta: uenite ad nuptias. Illi autē
 neglexerunt. Et abierunt alius
 in uilla suam: alius uero ad nego-
 tiationē suam. Reliqui uero tenuerunt
 seruos eius: et contumelios
 affectos occiderunt. Rex autem
 cum audisset: iratus ē. & missis
 exercitibus suis perdidit homicidas
 illos: & ciuitatē illorū succendit.
Tunc ait seruis suis. Nuptie qui-
 dem parate sunt: sed qui inuita-
 ti erant nō fuerunt digni. Ite ergo
 ad extus uariū: & quoscumq; i-
 uenitis uocate adnuptias. Et
 egressi serui eius in uias congrega-
 uerunt omnes quos inuenerunt:
 bonos & malos: et impleti sūt nup-
 tie discumbentiu. **I**ntrauit
 autē rex ut uideret simul dis-
 cumbentes: & uidit ibi hominē
 nō uestitum ueste nuptiali. & ait

illi. Amice: quomō huc intrasti nō
 habens uestem nuptialem? At ille
 obmutuit. Tunc ait rex ministris.
Ligatis pedibus eius & manibus: mit-
 tite eū in tenebras exteriores. Ibi
 erit fletus: & stridor dentiu. **Q**ui
 ti autem sunt uocati: pauci uero

ccxxvii
 ccxxviii
 ccxxviiii
 ccxxviiii

Tunc abeunt electi.
 pharisei. consiliū inierunt
 ut capent ihm in sermone. Et
 mittunt ei discipulos suos cum
 herodianis: dicentes. Magister
 scimus quia uerax es: & uia dei
 in ueritate doces: et nō est tibi cura
 de aliquo. Non enim respicis per-
 sonā hominū. Dic ergo nobis: quōd
 tibi uidetur. Licet census dare
 cesari an nō? Cognita autē ihesus
 nequitia eorū: ait. Quid me temp-
 tatis hypocrite? Ostendite mē
 nimis census. At illi obtulerūt
 ei denariū. Et ait illis ihc. **S**ui
 est imago hec & superscriptio? Di-
 cunt ei. Cesaris. Tunc ait illis.
Reddite ergo que sunt cesaris
 cesari: & que sunt dei deo. Et au-
 dientes: mirati sunt. Et relic-
 to eo abierunt. In illo die acces-
 serunt ad eum saducei: qui di-
 cunt nō esse resurrectionē: & in-
 terrogauerūt eum dicentes. Na-

ccxxvii
 ccxxviii

ccxxvii
 Sol

gister: moyses dixit. si quis mortu-
us fuerit non habens filium. ut
ducat frater eius uxorem illi: ut
suscipiat semen suo. Erant apud
nos septem frs. & primus uxore
ducta defunctus est: & n̄ habens
semen reliquit uxorem suā fr̄i
suo. Similiter secū & tertius: usq;
ad septimū. Nouissime autē om-
nium: & mulier defuncta est. In
resurrectione q̄ cuius erit de sep-
tem uxor: Omnes enim: eam ha-
buerunt. Respondens autē ihs
ait illis. Erratis nescientes scrip-
turas: neq; uirtutē dei. In resur-
rectione enim neq; nubunt neq;
nubentur: sed sunt sicut angeli
di in celo. De resurrectione autē
mortuorū n̄ legistis quod dictum
est a dō dicente uobis. ego sum
d̄s abraham. & d̄s ysaac. & deus
iacob. Non est deus mortuorū sed
uuentū. & audientes turbe
mirabantur in doctrina eius.

Pharisei autē audientes quod
silentiū imposuisset saduceis:
conuenerunt in unū. Et inter-
rogauit eū unus ex eis legis doc-
tor temptans eū. Magister: quod
est mandatu magnum
in lege. Ait illi ihs. Diliges do-

minū d̄m tuum ex toto corde tuo.
& in tota anima tua: & in tota mē-
te tua. Hoc est maximū. & p̄mū
mandatum. Secū autē: simile
est huic. Diliges p̄ximū tuum: si-
cut te ipsum. In his duob; manda-
tis: uniuersa lex pendet & p̄ph̄e.

Congregatis autē phariseis: in-
terrogauit eos ihs dicens. Quid
uobis uidetur de xp̄o cuius filius
est. Dicunt ei. Dauid. Ait illis. Quo-
modo ergo dauid in sp̄u uocat eum
d̄m dicens. dixit d̄ns domino meo. sede
a dextis meis: donec ponā inimicos
tuos scabellū pedum tuorū. **S**i
ergo dauid uocat eum d̄m: quom̄
filius eius est. & nemo poterat re-
spondere ei uerbum: neq; ausus
fuit quisquā ex illa die eum amplē
interrogare. **T**unc locutus est
ad turbas & ad discipulos suos di-
cens. Sup̄ cathedram moysi: sede-
runt sc̄be & pharisei. Omnia ergo
quęcumq; dixerint uobis: serua-
te & facite: sc̄m uero opa eorū no-
lite facere. Dicunt enim: & nō fa-
ciunt. **A**lligant enī onera gra-
uia & importabilia et imponunt
in humeros hominū: digito autē
suo nolunt ea mouere. Omnia autē
opa sua faciunt: ut uideant̄ ab

ccxxviii
v
ccxxxi

ccxxv
v
ccxxviii
ccxxix

ccxxvi
v
ccxxviii
ccxxviii

ccxxvii
v
Sol.

ccxxviii
v
ccxxviii

ccxxviii
v
ccxxv
ccxxvi
ccxxvii

hominib; Dilatant enī philacte-
 ria sua: & magnificant fimbrias.
 Amant enim p̄mos recubitus in-
 centis. & p̄mas cathedras in synago-
 gis: et salutationes in foro. & uoca-
 ri ab hominib; rabbi. **U**os autē:
 nolite uocari rabbi. **U**nus ē enim
 magister uir: omnes autē uos fra-
 tres estis. Et patrem nolite uoca-
 re uobis sup̄ t̄ram: unus ē enim
 pater uester qui in celis est. Nec
 uocemini magistri: q̄a magist̄
 uester unus est. **X**p̄s. **Q**uia ma-
 ior est uir: erit minister uester.
 Qui autē se exaltauerit humili-
 abitur: & qui se humiliauerit
 exaltabitur. **U**e uobis scri-
 be & pharisei hypocrite: qui clau-
 ditis regnum c̄loꝝ ante hominē.
Uos enim n̄ intratis: nec introe-
 untes sinisq; uicinate. **V**e uo-
 bis scribe et pharisei hypocrite.
 qui circuitis mare & aridam
 ut faciatis unū p̄sentum: et
 cum fuerit factus. facitis eum
 filiū gehenne duplo quam uos.
Ve uobis duces cecī. qui dicitis.
 quicumq; iurauerit p̄ templū.
 nichil est: qui autē iurauerit
 in auro templi. debet. **S**tulti &
 cecī: quid enī mai⁹ est. aurum

an templū quod sc̄ificat aurum.
Et quicumq; iurauerit in altari.
 nichil est: qui autē iurauerit in
 dono quod super illud ē. debet.
Ecce: quid enim mai⁹ est. donū
 an altare qd̄ sanctificat donum.
Qui ḡ iurat in altari: iurat in eo
 & in omnib; que sup̄ illud sunt.
Et quicumq; iurauerit in templo:
 iurat in illo. & in eo qui habitat
 in ipso. **E**t qui iurat in celo: iu-
 rat in throno dei. & in eo q̄ sedet
 super eum. **U**e autē uobis scri-
 be et pharisei hypocrite. qui de-
 cumatis mentam & anētum et
 ciminū. et reliquistis que graui-
 ora sunt legis: iudiciū & miseri-
 cordiam et fidem. **N**ec oportuit
 facere: & illa non omittere.
Uoces cecī: excolantes culicem.
 camelum autē glutientes. **V**e
 uobis scribe & pharisei hypocrite:
 qui mundatis qd̄ deforis est ca-
 lices et parapsidis: intus autē
 pleni sunt rapina & inmundi-
 cia. **P**harisee cecī. munda pri⁹
 quod intus est calicis. & parapsi-
 dis: ut fiat & id quod deforis ē
 mundū. **U**e uobis scribe
 et pharisei hypocrite: quia simi-
 les estis sepulchris dealbatis. q̄

9
 cccxx
 sol.

9
 cccxxi
 b
 cccxxii

9
 cccxxii
 b
 cccxxiii

9
 cccxxiii
 sol.

9
 cccxxiiii
 b
 cccxxv

9
 cccxxv
 sol.
 9
 cccxxvi
 b
 cccxxvii

9
 cccxxviii
 b
 cccxxix

afuis parent hominib; speciosa.
intus uero plena sunt ossib; mortu-
orum. & omni spurcicia. Sic uos
afuis quide parētis hominib; ius-
ti: intus autē pleni estis hypoēsi
& iniquitate. **U**e uobis scri-
be et pharisei hypocrite. qui edi-
ficatis sepulchra pphetarū: & or-
natis monumta iustorū. et dici-
tis. Si fuissēmus in dieb; patrū
nrōrū: non essemus socij eorū in san-
guine pphetarū. Itaq; testimonio
estis uobis met ipsis: quia filij estis
eorū qui pphetas occiderunt. **E**t
uos implete mensurā patrum
urōrū. Serpentes genimina uipe-
rarum: quom fugietis a iudicio
gehenne. **I**deo ecce mitto ad
uos pphetas. et sapientes & scri-
bas. et ex illis occidetis. & crucifi-
getis. et ex eis flagellabitis in sy-
nagogis ur̄is. & persequemini
de ciuitate in ciuitatē: ut ueni-
at sup uos omnis sanguis ius-
tus qui effusus est sup terram a
sanguine abel iusti usq; ad san-
guinē zacharie filij barachie:
quē occidistis inter templū et
altare. Amen dico uobis: ueni-
ent hec omnia sup generationē

cccxvii
c. xl

cccxviii
sol

cc. xl
c. xl

Secūm

cc. xli
c. lxxv

ccxliii
ccxvii
ccxxviii

cc. xliii
ccxxviii
c. xliii

istam. **H**ierusalem iherlm. que
occidit pphetas. & lapidas eos qui
ad te missi sunt: quotiens uolui
congregare filios tuos quem admo-
dum gallina congregat pullos suos
sub alas. & noluit. Ecce relin-
quetur uobis domus ur̄a deserta.
Dico enim uobis: n̄ me uidebitis
amodo donec dicatis. Benedictus
qui uenit in nomine dñi. **E**t
egressus ihc de templo ibat: & ac-
cesserunt ad eum discipuli eius:
& ostenderunt ei edificationes tē-
pli. Ipse autē respondens: dixit
illis. Videtis hec omnia. Amen
dico uobis: non relinquetur hic
lapis sup lapidem. qui n̄ destruat.
Sedente autē eo sup montē oli-
ueti: accesserunt ad eū discipuli
secreto dicentes. Dic nobis quando
hec erunt: & quod signū aduentū
tui et consumationis seculi. Et re-
spondens ihc: dixit eis. Videte ne
quis uos seducat. Quia enī ueni-
ent in nomine meo dicentes. ego
sum xp̄s: & multos seducēt. Au-
dituri autē estis prelia: & opinio-
nes preliorū. Videte ne turbemi-
ni. Oportet enim hec fieri: s; n̄ dñi
est finis. Consurget enī gens it-

gentem. et regnū in regnū. i. erit
pestilentie & famel. et terremot^o
per loca. **N**ec autē omnia. initia
sunt dolo^r. **T**unc tradent uos
in tribulationē. & occident uos.
Et eritis odio omnib; gentib;
prop̄ nomen meū. **E**t tunc
scandalizabunt^r multi & inui
cem tradent. et odio habebunt
in uicē. & multi pseudo pphē
surgent. et seducunt multos.
Et qm̄ habundauit iniquitas.
refrigesct caritas multo^r. Qui
autē pseuerauerit usq; in finē.
hic saluus erit. **E**t p̄dicabit^r
hoc euḡm regni in uniu^oso or
be. in testimoniu^m omnib; genti
bus. & tunc ueniet consumma
tio. **C**um ḡ abhominatio
nem desolationis que dicta ē
a daniēle ppha stantem in loco
scō. **Q**ui legit intelligat. **T**ūc
qui in iudea sunt fugiant ad
montes. & qui in tecto n̄ descen
dat tollere aliquid de domo
sua. & qui in agro n̄ reuertat^r
tollere tunicā suam. **V**e autē
pregnantib; & nutrientib; in
illis diebus. **O**rate autem.
ut non fiat fuga u^ra hyeme
uel sabbato. **E**rit enī tunc

celviii
celviiii
cel
celvii
celvi

celvi
celv

celvii
celvi

celviii
celviii
celviii

celviii
celviii
celviii

cel
celv

cel
celv
celv

tribulatio magna. qualif nō fuit
ab initio mundi usq; in neq; fiet.

celvi
celvii

Et nisi breuiati fuissent dies illi
non fieret salua omnis caro. s;
prop̄ electos breuiabuntur dies illi.

celviii
celviiii
celviii

Tunc si quis uobis dixit
ecce xpc̄ hic aut ecce illic. nolite
credere.

celviii
celviii

Surgent enī pseudo
xpi. & pseudo pphē. & dabunt sig
na magna et pdigia. ita ut in
errorem inducant^r si fieri potest
etiam electi. **E**cce predixi uobis.

celv
celv

Si ergo dixerint uobis. ecce in
deserto est. nolite exire. ecce in
penetralib; nolite credere.

celv
celv

Sicut enim fulgur erit ab oriente.
& paret usq; in occidentē. ita
erit aduentus filij hominis.

celv
celv

Sicut enim fulgur erit ab oriente.
& paret usq; in occidentē. ita
erit aduentus filij hominis.

celviii
celviii

Vbi cumq; fuerit corp^s illuc con
gregabuntur & aquile. **S**tatim
post tribulationē dierum illo^r
sol obscurabitur. & luna nō da
bit lumē suum. et stelle cadent
de celo. & uirtutes celo^r moue
buntur. et tunc parebit signū
filij hominis in celo.

celviii
celviii
celviii

Et tūc
plangent om̄s tribus terre. &
uidebunt filiū hominis ueni
entem in nubib; celo. cū uirtute
multa & potestate. **E**t mittet
anglos suos cū tuba & uoce.

celviii
celv
celviii

magna: et congregabunt electos ei
a quatuor uentis: a sumis celoꝝ usq;
ad terminos ee. **A** barbore autē
fici discite parabolam. Cum iam
ramus ei tener fuerit. et folia na
ta: scitis quia ppe est estas. Ita &
uos cum uideritis hec fieri: sci
tote qm̄ prope est uianus. **A**m̄
dico uobis: quia n̄ preteribit hec
generatio. donec omnia hec fiāt.
Celum & terra transibunt: uer
ba uero mea n̄ preteribunt. **D**e
die autē illa & hora nemo scit:
neq; angeli celoꝝ. nisi pater solus.
Sicut autē in dieb; noe: ita erit
& aduentus filij hominis. Sic
erant in dieb; ante diluuiū. co
medentes & bibentes. nubentes
& nuptiū tradentes. usq; ad eum
diem quo introiuit marā noe:
& n̄ cognouerunt donec uent
diluuium et tulit om̄s: ita erit
& aduentus filij hominis. **T**ūc
duo erunt in agro: unus assume
tur. & unus relinquet. **D**ue mo
lentes in mola: una allumetur:
& una relinquet. **D**uo in lecto:
unus assumetur. & unus relin
quetur. **V**igilate ergo: q̄a nes
citis qua hora dñs uir uenturus
sit. **I**llud autē scitote: qm̄ si fa

¶ cel
vi
lv elv

¶ cel
xv
lv ccvii

¶ cel
xviii
lv ccviii

¶ cel
xviii
lv elv

¶ cel
xviii
lv elv

ret pater familias qua hora sur ueni
ret: uigilaret utiq; & non sineret p
fodi domū suam. **A**deo et uos estote
parati: quia qua nescitis hora filius
hominis uenturus est. **Q**uis pu
tas est fidelis seruus et prudens qm̄
constituet dñs suus supra familiā
suam. ut det illis cibum in tempore.
Beatissimus ille seruus: quē cum uene
rit dñs eius. in uenerit sic faciemē.
Amen dico uobis: qm̄ sup̄ omnia
bona sua constituet eū. **S**i autē
dixerit malus seruus ille in corde
suo. moram facit dñs meus ueni
re. & cepit peccare conseruos suos.
manducet autē & bibat cū ebri
o: ueniet dñs serui illi in die qua
n̄ sp̄at. et hora qua ignorat. & di
uidet eum: partemq; ei ponet cū
hypocritis. **I**lle erit fletus: & stridor
dentiū. **T**unc simile erit reg
num celoꝝ. decem unguib;: que
accipientes lampades suas exierunt
obuiam sponso & sponse. **Q**uinq;
autē ex eis erant fatue: & quinq;
prudentes. **S**; quinq; fatue: accep
tis lampadib; n̄ sumpserunt ole
um secum. **P**rudentes ū: accepit
oleum in uasis suis cū lampadib;.
Moram autē faciente sponso: dor
mitauerūt omnes & dormierunt.

¶ cel
xviii
lv elv

¶ cel
xviii
lv elv

¶ cel
xviii
lv elv

xxxv
¶ cel
xviii
Sol

¶ cel
xviii
Sol

Media autē nocte clamor factus
 est: ecce sponsus uenit: exite obui
 am. Tunc surrexerunt omnes uir
 gines ille: & ornauerūt lampades
 suas. Fatue autē sapientib; dix
 erunt. Date nobis de oleo urō.
 quia lampades nr̄e extinguunt.
Responderūt prudentes dicentes.
 Ne forte non sufficiat nobis et
 uobis: ire potius aduidentes
 & emite uobis. Dum autē uent
 emere: uenit sponsus: & que pa
 rate erant intrauerūt cum eo
 ad nuptias: et clausa ē iamua.
 Nouissime ū: ueniunt & reliq̄
 uirgines dicentes. Dñe domine:
 api nobis. At ipse respondes ait.
 Amen dico uobis: nescio uos. **V**
 gilate itaq;: quia nescitis diem
 neq; horam. **S**icut enī homo
 peregre pficiscens uocauit ser
 uos suos: & tradidit illis bona
 sua. **Q**ui dedit quinq; talen
 ta: alij autē duo. alij uero unū.
Uniciq; sedm pp̄am uirtutem
 & pfectus est statim. Abiit autē
 qui quinq; talenta accepit: et
 opatus est incis: & lucratus est
 alia quinq;. **S**imilit̄ qui duo
 accepit: lucratus est alia duo.
 Qui autē unum accepit: abien

fodit intram: & abscondit pecuni
 am dñi sui. **P**ost multū uero tem
 poris: uenit dñs seruoꝝ illoꝝ: & po
 suit rationē cum eis. **E**t accedes
 qui quinq; talenta accepit: obtu
 lit alia quinq; talenta dicens. Do
 mine. quinq; talenta tradidisti
 m̄: ecce alia quinq; sup lucrat̄ sū.
Ait illi dñs eius. **E**uge serue bone
 & fidelis: quia sup pauca fuisti fi
 delis. supra multa te constituā.
Intra in gaudiū dñi tui. **A**ccedit
 autē & qui duo talenta accepit:
 et ait. Dñe duo talenta tradidisti m̄:
 ecce alia duo lucratus sum. **A**it il
 li dñs eius. **E**uge serue bone & fi
 delis: quia sup pauca fuisti fidelis.
 supra multa te constituā. **I**ntra
 in gaudiū dñi tui. **A**ccedit autē
 & qui unū talentū accepit: & ait.
 Domine scio quia homo durus es.
 metis ubi n̄ seminasti. et congre
 gas ubi n̄ sparsisti: & timens aby
 & abscondi talentū tuū in terra:
 ecce habes qd̄ tuum est. **R**espon
 dens autē dominus ei: dixit ei. **S**er
 ue male & piger: sciebas qd̄ me
 to ubi n̄ semino. & congrego ubi
 n̄ spargo. **O**portuit ergo te comit
 tere pecuniā meam nūmularijs:
 & ego ueniens recepissē utiq; qd̄

celviii
 elui
 cccviii
 celv
 cccviii

celeri
xliii
re. xxx.

celeri
cc. xxx.

celeri
Sol

meum est cum usura. Tollite itaque ab eo talentum: & date ei qui habet decem talenta. **O**mni enim habenti dabitur & habundabit: ei autem qui non habet et quod uideat habere auferetur ab eo. **E**t inuitis seruis mittite in tenebras exteriores. Ibi erit fletus: et stridor dentium.

Eum autem uenerit filius hominis in maiestate sua: & omnes angeli cum eo: tunc sedebit super sedem maiestatis sue. Et congregabuntur ante eum omnes gentes: et separabit eos ab inuicem sicut pastor segregat oues ab hedis. Et statuet oues quidem ad dexteris suis: hedos autem ad sinistris. Tunc dicet rex: his qui ad dexteris eius erunt. Venite benedicti patris mei possidete paratum uobis regnum a constitutione mundi. **E**surui enim: & dedistis mihi manducare. Sitiui: & dedistis mihi bibere. Hospes eram: et collegistis me. Nudus et operuistis me. Infirmus: & uisitastis me. In carcere eram: & uenistis ad me. Tunc respondebit ei iusti dicentes. Domine quando te uidimus ^{uidimus} esurientem & pauperem: sitientem: & dedimus tibi potum. Quando autem te uidimus hospitem: & colle-

gimus te: aut nudum & cooperuimus te. **A**ut quando te uidimus infirmum: aut in carcere: & uenimus ad te. **E**t respondens rex: dicet illis. Amen dico uobis: quamdiu fecistis de his fratribus meis minimis: mihi fecistis. Tunc dicet et his: qui ad sinistris eius erunt. Discedite a me maledicti in ignem eternum: qui preparatus est diabolo: & angelis eius. **E**surui enim: & non dedistis mihi manducare. Sitiui: & non dedistis mihi bibere. Hospes eram: et non collegistis me: nudus: & non operuistis me. Infirmus: & in carcere: et non uisitastis me. Tunc respondebunt & ipsi dicentes. Domine: quando te uidimus esurientem aut sitientem: aut hospitem: aut nudum: aut infirmum: uel in carcere: & non ministrauimus tibi. **T**unc respondebit illis dicens. Amen dico uobis: quamdiu non fecistis unum de minoribus his: nec mihi fecistis. **E**t ibunt hi in supplicium eternum: iusti autem in uitam eternam.

xxvi.
celeri
elvi
ce. lx.
lx.

celeri
elvi

Factum est cum consummasset sermones hos omnes: dixit discipulis suis. **S**citis quia post biduum pascha fiet: & filius hominis tradetur ut crucifigatur. **T**unc congregati sunt principes sacerdotum & seniores populi in atrium principis

Ab hunc usque ad eum locum. Vespere autem libri non est legendum.

pis sacerdotū qui dicebatur cayphas. & consiliū fecerunt ut ihm dolo tenerent & occiderent. Dicebant autē. Non indie festo. Ne forte tumultus fieret in populo.

Cum autē esset ihc in bethania in domo symonis lepsi. accessit ad eū mulier habens alabastrū ungenti p̄ciosi. et effudit sup caput ipsius recubentis. Videntes autē discipuli indignati sunt dicentes. Ut quid p̄ditio h̄. Potuit enim istud uenundari multo. & dari paup̄ib;.

Quoniam autē ihesus ait illis. Quid molesti estis huic mulieri. Opus bonum opata ē in me. Nā semper paup̄es habetis uobiscū. me autem nō semp̄ habebitis. **Q**uoniam enim hec ungentium hoc in corpus meū. ad sepeliendum me fecit. Amen dico uobis. ubicumq; predicatū fuerit hoc euāḡm̄ in toto mundo. dicetur & quod hec fecit in memoria eius. **U**nc abiit unus de duodecim qui dicitur iudas scarioth ad principes sacerdotū. & ait illis. Quid m̄ uultis dare? et ego uobis eum tradā. At illi constituerūt ei triginta argen-

tos. Et exinde querebat oportunitatem: ut eum traderet. Prima autē die azimoz; accesserūt discipuli ad ihm dicentes. Vbi uis paremus t̄ comedere pascha. At ihc dixit. Ite in ciuitatē ad quendam. & dicitte ei. Magister dicit. Tempus meū prope est: apud te facio pascha cum discipulis meis. Et fecerunt discipuli sic constituit illis ihc. & parauerunt pascha. **V**espe autē facto. discubebat cum duodecim discipulis suis. **E**t edentibus illis dixit. Amen dico uobis: quia unus uirū me traditurus est. **E**t contristati ualde. cepunt singuli dicere. Nunquid ego sū dñe. At ipse respondens ait. **Q**ui tingit mecum manum in parap̄s fide: hic me tradet. **F**ilius quōdam hominis uadit: sicut septuagē de illo. **U**e autē hominū illi: p̄ quē filius hominis tradetur. **B**onum erat illi: si natus nō fuisset homo ille. **R**espondens autē iudas qui tradidit eū dixit. Nunquid ego sum rabbi. At illi. Tu dixisti. **C**enantibus autē eis accepit ihc panē. & bene dixit ac fregit. deditq; discipulis

celxxvii
clviii
lxxviii
xxviii

celxxviii
clxi
lxxviii
xxviii

celxxix
clxii
lxxviii
xxviii

celxxx
clxiii
lxxviii
xxviii

celxxxii
clxv
lxxviii
xxviii

celxxxiii
clxvi
lxxviii
xxviii

celxxxiiii
clxvii
lxxviii
xxviii

celxxxv
clxviii
lxxviii
xxviii

celxxxvi
clxix
lxxviii
xxviii

suus. & ait. Accipite & comedite. hoc est corpus meum. Et accipiens calicem: gratias egit & dedit illis dicens. Bibite ex hoc omnes. Hic est enim sanguis meus novi testamenti: qui pro multis effundetur in remissionem peccatorum. Dico autem vobis. non bibam ammodo de hoc genimine vite usque: in diem illud cum illud bibam vobiscum nouum in regno patris mei. **E**t in ymnico dicto exierunt in montem oliueti. **T**unc dicit illis ihesus. Omnes uos scandalum patiemini in me. in ista nocte. **S**eptimum est enim. **P**ercutiam pastorem: & dispergentur oues gregis. Postquam autem resurrexero: predicam uos in galilea. **R**espondens autem petrus: ait illi. Et si omnes scandalizati fuerint in te ego nunquam scandalizabor. **A**it illi ihesus. Amen dico tibi: quia in hac nocte ante quam gallus cantet ter me negabis. **A**it illi petrus. Etiam si oportuerit me mori tecum: non te negabo. Similiter & omnes discipuli dixerunt. **T**unc uenit ihesus cum illis in uillam que dicitur gethsemani: & dixit discipulis suis. **S**edete hic: donec uadam illuc & orem. **E**t assumpto pet

& duobus filiis zebedee: cepit contristari et mestus esse. **T**unc ait illis. **T**ristis est anima mea usque ad mortem. **S**ustinete hic: & uigilate mecum. **E**t progressus pusillus: perdidit infanciam suam orans & dicens. **P**ater: si possibile est: transeat a me calix iste. **V**eruntamen non sicut ego uolo: sed sicut tu. **Q**uenit ad discipulos: et inuenit eos dormientes. **E**t dicit petro. **S**ic non potuisti una hora uigilare mecum? **V**igilate & orate: ut non intretis in temptationem eorum. **S**piritus quidem promptus est: caro autem infirma. **I**terum secundo abiit: & orauit dicens. **P**ater mi: si non potest hic calix transire nisi bibam illum: fiat uoluntas tua. **E**t uenit iterum: & inuenit eos dormientes. **F**rant enim oculi eorum grauari. **E**t relictis illis: iterum abiit & orauit tertio eundem sermonem dicens. **T**unc uenit ad discipulos suos: & dicit illis. **D**ormite iam & requiescite. **E**cce appropinquabit hora: & filius hominis tradetur in manus peccatorum. **S**urgite eam. **A**d huc eo loquente: ecce iudas unus de duodecim uenit: & cum eo turbamulta cum gladiis et fustibus: missi a principibus sacerdotum & senatibus ipsi.

Ecce appropinquabit qui me tradet.

ccxxxv
clxxi
ccxxvii

ccxxxvii
clxxvii

ccxxxviii
clxxviii
clx

ccxxxviii
clxxviii

ccxxxviii
clxxviii
ccxxxv
clxxvi

ccxxxv
clxxv

ccxxxv
clxxv
ccxxxviii
clxxviii

ccxxxv
clxxviii

ccxxxviii
clxxviii
ccxxxviii
clxxviii

ccxxxviii
clxxviii
ccxxxviii
clxxviii

ccxxxviii
clxxviii
ccxxxviii
clxxviii

ccxxxviii
clxxviii
ccxxxviii
clxxviii

ccxxxviii
clxxviii
clxxviii
clxxviii

ccxxxviii
clxxviii
clxxviii
clxxviii

ccxxxviii
clxxviii
clxxviii
clxxviii

ccxxxviii
clxxviii
ccxxxviii
clxxviii
ccxxxviii
clxxviii

Qui autē tradidit eum dedit
illi signū dicens. Quemcūq; os
culatus fuero ipse est: tenere euo.

Et confestim accedens ad ihm di
xit. Aue rabbi. Et osculatus est
eum. Dixitq; illi ihs. Amice: ad
quā uenisti.

Tunc accesserūt et
manus iniecerūt in ihm: et tenu
erunt eum. **E**t ecce unus ex

his qui erant cū ihu: extendens
manū eximit gladiū suū: et
percussit seruū principis sacer
dotum amputauit auriculā ei.

Tunc ait illi ihs. Conuerte gla
diū tuū in locum suū. Omnes
enim qui acceperunt gladiū: gla
dio peribunt. An putas quā nō pos
sum rogare patrem meū: & ex
hibebit in modo plus quā duo
decim legiones angloꝝ. Quom
modo ergo implebuntur scripture: quia
sic oportet fieri.

In illa hora
dixit ihs turbis. Tanquā ad la
tionem existis cū gladijs & fusti
bus cōprehendere me. Cotidie
apud uos eram in templo docēs:
& non me tenuistis. **H**oc autē
totum factū est: ut adimplerē
tur scripturę prophetarū. Tunc dis
cipuli omēs: relicto eo fugerunt.

At illi tenentes ihm: dixerūt

ad caypham principē sacerdotū:
ubi scribe et seniores cōuenerant:

Petrus autē sequebatur eū a lon
ge: usq; in atriū principis sacer
dotum. Et ingressus intro: sede
bat cū ministris: ut uideret finē.

Principes autē sacerdotum et
omne conciliū querebant falsū
testimoniū contra ihm: ut cum
inerti traderent. & n̄ inuenerūt.
cū multi falsi testes accessissent:

Novissime autē uenerunt duo
falsi testes: & dixerūt. Hic dixit.
Possum destruere templū dei:
& post triidū edificare illud. Et

surgens princeps sacerdotū ait
illi. Nichil respondes ad ea que
isti aduersum te testificantur.

Ihs autē tacebat. Et princeps
sacerdotū ait illi. Adiuro te p
dīm uiuū: ut dicas nobis si tu es
xp̄e filius dei. Dicit illi ihs. Tu

dixisti. **U**eruntam̄ dico uo
bis: a modo uidebitis filiū homi
nis sedentē a dextris ir̄tutis:
& uementē in nubib; celi. **T**unc

princeps sacerdotū scidit uesti
menta sua: dicens. Blasphema
uit. Quid adhuc egētes tes
tibus. **E**cce nō audistis blas
phemiā. Quid uobis uidetur:

07 cccxiii
 08 cccxiiii
 09 cccxv
 10 cccxvi

 07 cccxvii
 08 cccxviii
 09 cccxix
 10 cccxx

 07 cccxxi
 08 cccxxii
 09 cccxxiii
 10 cccxxiiii

 07 cccxxv
 08 cccxxvi
 09 cccxxvii
 10 cccxxviii

 07 cccxxix
 08 cccxxx
 09 cccxxxi
 10 cccxxxii

At illi respondentes dixerunt. Reus
 est mortis. **T**unc exspuerunt i
 faciem eius. & colaphis eum ceciderunt.
 Alii autem palmas in faciem eius dederunt
 dicentes. Prophetiza nobis. **Q**uis est qui te
 percussit? **P**etrus uero sedebat foris in atrio.
 Et accessit ad eum una ancilla dicens.
Et tu cum ihesu galileo eras. **E**t
 ille negavit coram omnibus dicens.
 Nescio quid dicis. **E**xeunte autem
 illo ianuam uidit eum alia ancilla
 & ait hiis qui erant ibi. **E**t hic
 erat cum ihesu nazareno. **E**t iterum
 negavit eum iuramento: quia non
 noui hominem. **Q**ui post pusillum ac
 cesserunt qui stabant. et dixerunt
 petro. Vere et tu ex illis es. **N**am
 in loquela tua manifestum te facit.
Tunc cepit detestari iurare: quia
 non nouisset hominem. **E**t continuo
 gallus cantauit. **E**t recordatus est
 petrus uerbi ihesu quod dixerat.
 prius quam gallus cantaret me
 negabis. & egressus foras fleuit
 amare. **M**ane autem facto
 consilium inierunt omnes principes
 sacerdotum & seniores ipsi
 aduersus ihm: ut eum morti tradent.
Et unctum adduxerunt eum: et
 tradiderunt pontio pilato praefidi.

Sectm

07 cccxxviii
 08 cccxxix
 09 cccxxx
 10 cccxxxii

 07 cccxxxiii
 08 cccxxxiiii
 09 cccxxxv
 10 cccxxxvi

 07 cccxxxvii
 08 cccxxxviii
 09 cccxxxix
 10 cccxxxx

Tunc uidentis iudas qui eum tradidit
 quod dampnatus esset: penitentia
 ductus remisit triginta argenteos
 principibus sacerdotum & senioribus
 dicens. Peccaui tradens sanguinem
 iustum. **A**t illi dixerunt. Quid ad
 nos? **T**u uideris. **E**t proctis argen
 teis in templo recessit. & abiens la
 queo se suspendit. **P**rincipes autem
 sacerdotum acceptis argenteis. dixerunt.
 Non licet mittere eos in corbanam.
 quia pretium sanguinis est. **C**onsilio
 autem inuito emerunt ex illis agrum
 figuli in sepulturam peregrinorum.
Propter hoc uocatus est ager ille acheldemach.
 hoc est ager sanguinis: usque in ho
 diernum diem. **T**unc impletum est quod
 dictum est per iheremiam prophetam dicen
 tem. **Q**ui acceperunt triginta argen
 teos pretium appretiatum quem appreti
 auerunt a filiis israhel & dederunt
 eum in agrum figuli. sicut constitu
 it in domino. **I**hesus autem stetit ante
 praefidem. **E**t interrogauit eum praefidus
 dicens. Tu es rex iudeorum? **D**icit ei ihesus.
 Tu dicis. **E**t cum accusaretur a
 principibus sacerdotum & senioribus:
 nichil respondit. **T**unc dicit illi
 pilatus. Non audis quanta aduer
 sum te dicunt testimonia? **E**t
 non respondit ei ad ullum uerbum.

o. i. i. i. m.

ita ut miraretur preses uehem
 ter. **P**er diem autem sollempne.
 consueuerat preses dimitte po
 pulo unū uinctum quē uoluit
 sent. **H**abebat autē tunc unū
 uinctū insignem: qui dicebat
 barrabas. **C**ongregatis ergo illi.
 dixit pilatus. Quem uultis di
 mittam uobis. barraban an ihe
 sum qui dicitur xp̄s. **S**ciebat
 enim. qd̄ p̄ inuidiā tradidis
 sent eum. **S**edente autē illo
 p̄ tribunali. misit ad illū uxor ei
 dicent. Nichil tibi. & iusto illi.
Oltra enim passa sū hodie p̄
 uisum. p̄pter eū. **P**rincipes au
 tem sacerdotū & seniores p̄ sua
 serunt iplis ut peterent barra
 ban. ihm uero p̄derent. **R**espon
 dens autē preses. ait illis. Quē
 uultis uobis de duob; dimitti.
 At illi dixerunt. **B**arraban.
Dicit illi pilatus. Quid ḡ faci
 am de ihu qui dicitur xp̄s. **D**i
 cunt omnes. **E**rucifigatur. **A**t
 illi preses. Quid enī mali fecit.
 At illi magis clamabant dicen
 tes. **E**rucifigat. **V**ident autē
 pilatus quia nichil p̄ficet. sed
 magis tumultus fieret. accepta
 aqua lauit manus coram ip̄lo

dicens. **A**nnoctans ego sum a san
 guine iusti hui; uos uideritis. **R**
 respondens uniuers; ip̄s dixit.
Sanguis eius sup nos. & sup
 filios nr̄os. **T**unc dimisit illis bar
 raban. ihm autē flagellatum tra
 dicit eis ut crucifigeret. **T**unc
 milites presidis suscipientes ihm
 in pretorio. congregauerūt ad eū
 uniuersam cohortē. **E**t exuen
 tes eū. clamidem coccineā circū
 derunt ei. **E**t plectentes coronā
 despinis posuerūt super caput ei.
 et harundinē in dextera eius.
Et genu flecto ante eum. illude
 bant dicentes. **A**ue rex iu
 dee. **E**t expuentes in eū. accepe
 runt harundinē & percutiebant
 caput eius. **E**t postquā illuserūt
 ei. exierunt eū clamide. & i duc
 erunt eum ut crucifigeret.
Exientes autē inuenerūt homi
 nem cyrenēum uenientē nomi
 ne symonē. **H**unc angariauerūt.
 ut tolleret crucē eius. **E**t uene
 runt in locum qui dicit golgota
 qd̄ est caluarie locus. **E**t dade
 runt ei unū bibere. cum felle
 mixtum. **E**t cum gustasset. no
 luit bibere. **P**ostquā autē cru

cccxviii
 .ii.
 cccv
 cccviii
 .iiii.
 cccviii
 cccviii
 .v.
 cccviii
 .vi.
 cccviii
 .vii.
 cccviii
 .viii.
 cccviii
 .ix.
 cccviii
 .x.
 cccviii
 .xi.
 cccviii
 .xii.
 cccviii
 .xiii.
 cccviii
 .xiv.
 cccviii
 .xv.
 cccviii
 .xvi.
 cccviii
 .xvii.
 cccviii
 .xviii.
 cccviii
 .xix.
 cccviii
 .xx.
 cccviii
 .xxi.
 cccviii
 .xxii.
 cccviii
 .xxiii.
 cccviii
 .xxiiii.
 cccviii
 .xxv.
 cccviii
 .xxvi.
 cccviii
 .xxvii.
 cccviii
 .xxviii.
 cccviii
 .xxix.
 cccviii
 .xxx.

cccxviii
 .ii.
 cccv
 cccviii
 .iiii.
 cccviii
 cccviii
 .v.
 cccviii
 .vi.
 cccviii
 .vii.
 cccviii
 .viii.
 cccviii
 .ix.
 cccviii
 .x.
 cccviii
 .xi.
 cccviii
 .xii.
 cccviii
 .xiii.
 cccviii
 .xiv.
 cccviii
 .xv.
 cccviii
 .xvi.
 cccviii
 .xvii.
 cccviii
 .xviii.
 cccviii
 .xix.
 cccviii
 .xx.
 cccviii
 .xxi.
 cccviii
 .xxii.
 cccviii
 .xxiii.
 cccviii
 .xxiiii.
 cccviii
 .xxv.
 cccviii
 .xxvi.
 cccviii
 .xxvii.
 cccviii
 .xxviii.
 cccviii
 .xxix.
 cccviii
 .xxx.

ut adimpleret qd dictu e p ppheta dicente.
Diuiserunt sibi uestimenta mea. sup ueste mea miserunt sorte.

fixerunt eu. diuiserunt uestimenta
eius. sortem mittentes. Et sedentes.
seruabant eum. **E**t imposuerunt
super caput eius causam ipsi scrip-
tam. hic est ihu rex iudeor. **T**uic
crucifixi sunt cu eo duo latrones.
unus adextris. et unu a sinistris.

Pretereuntes autē blasphemabant
eum. mouentes capita sua. & di-
centes. **V**ah qui destruit templu
di. et intriduo illud reedificat.
Saluu fac te met ipsum. Si filius
dei es. descende de cruce. Simili-
ter & principes sacerdotu illude-
tes eum scribis & senecib. dice-
bant. **A**lios saluos fecit. se ipsum
n̄ potest saluu facere. **S**i rex is-
tabel est. descendat nunc de cru-
ce. et credimus ei. **C**onfidit indo.
liberet eu nunc si uult. **O**rit
enim. quia filius di sum. **A**d ipm
autē & latrones qui crucifixi e-
rant cum eo. imperabant ei.

Sexta autē hora tenebre facte
sunt sup uniuersam terram. usq; ad
horam nonā. **E**t circa horā
nonā. clamauit ihu uoce mag-
na dicens. **H**ely hely. lamazaba-
thani. **H**oc est. Deus meus. deus
meus. ut quid dereliquisti me.
Quidā autē stantes & audiente

dicebant. **H**elyam uocat iste. **E**t
continuo currens unus ex eis. accep-
tam spongiā impleuit aceto. & im-
posuit harundini. et dabat ei bibere.

Ceteri uero dicebant. **S**ine iudeo
an ueniat helyas libans eum. **I**hesus
autē iterum clamans uoce magna.
emisit spm. **E**t ecce uelū templi
scissum est in duas partes. a summo
usq; deorsum. **E**t terra mota ē.
& petre scisse sunt. et monuimta
aperta sunt. & multa corpora scōrū
qui dormierant surrexerunt. **E**t ex-
euntes de monuimtis post resur-
rectionē eius. uenerunt in scām
ciuitatem. & apparuerunt multis.

Centurio autē & qui cum eo erāt
custodientes ihu. uiso terre mo-
tu. & his que fiebant. timuerunt ual-
de dicentes. **V**ere filius di erat
iste. **F**rant autē ibi mulieres
multe alonge que secute erant
ihm a galilea ministrantes ei. in
quas erat maria magdalene. et
maria iacobi. & ioseph mater. ima-
ter filiorū zebedei. **C**um autē
sero factum esset. uenit quidā ho-
mo diues ab alymatia nomine
ioseph. qui & ipse discipulis erat ihu.
Hic accessit ad pilatum. & percussit
corpus ihu. **T**unc pilatus iussit red-

cccxxxv
cccxxxvi
cccxxxvii
cccxxxviii

cccxxxvii
cccxxxviii
cccxxxviii
cccxxxviii

cccxxxviii
cccxxxviii
cccxxxviii

cccxxxviii
cccxxxviii
cccxxxviii

cccxxxviii
cccxxxviii
cccxxxviii

cccxl
cccxl
cccxl

cccxl
cccxl
cccxl

cccxl
cccxl
cccxl

cccxl
cccxl
cccxl
cccxl

cccxl
cccxl
cccxl

cccxl
Sol

cccxl
cccxl
cccxl

cccxl
cccxl
cccxl

cccxl
cccxl
cccxl
cccxl

di corpus. **E**t accepto corpore ioseph inuoluit illud in syndone munda. et posuit illud in monumento suo nouo. quod exciderat in petra. **E**t aduoluit saxum magnum ad ostium monumenti. et abiit.

Erat autem ibi maria magdalene et altera maria. sedentes contra sepulchrum.

Altera autem die que est post parasceuen. conuenerunt principes sacerdotum et pharisei ad pilatum dicentes. Domine. recordati sumus quia seductor ille dixit adhuc uiuent. post tres dies resurgam. **I**nbe ergo custodiri sepulchrum usque in diem tertium. ne forte ueniant discipuli eius et fixerint eum. et dicant plebi. surrexit a mortuis. **E**rit nouissimus error. peior priore. **A**it autem pilatus. **H**abetis custodiam. et custodite sicut scripsit. **I**lli autem abeuntes munerunt sepulchrum. signantes lapide cum custodibus.

Quod est in prima sabbati. **C**um autem uenit maria magdalene. et altera maria uidere sepulchrum. **E**cce terre motus factus est magnus. **A**ngeli enim domini

descendit de celo. et accedens reuoluit lapidem. et sedebat super eum. **E**rat autem aspectus eius sicut fulgur. et uestimentum eius sicut nix. **P**re timore autem eius exterriti facti sunt custodes. et facti sunt uelut mortui.

Respondens autem angelus. dixit mulieribus. **N**olite timere uos. **S**cio enim quod ihm qui crucifixus est queritis. **N**on est hic. surrexit enim sicut dixit. **V**enite et uidete locum. ubi positus erat dominus. **E**t cito euntes dicite discipulis eius quia surrexit. et ecce precedit uos in galileam. **I**bi eum uidebitis. ecce dixi uobis.

Et exierunt cito de monumento cum timore et gaudio magno. currentes nuntiare discipulis eius. **E**t ecce ihesus occurrit illis dicens. **A**uete. **I**lle autem accesserunt et tenuerunt pedes eius. et adorauerunt eum. **T**unc ait illis ihesus. **N**olite timere. **I**te nuntiate fratribus meis. ut eant in galileam. ibi me uidebunt. **Q**ue cum abiissent. ecce quidam de custodibus. uenerunt in ciuitatem et nuntiauerunt principibus sacerdotum. omnia que facta fuerant. **E**t congregati cum senioribus. consilio accepto pecunias

ccclviii
ccclviiii
ccclviiii

ccclviii
ccclviiii

ccclviii
ccclviiii

ccclviii
ccclviiii
ccclviiii

ccclviii
ccclviiii
ccclviiii

ccclviii
ccclviiii

ccclviii
ccclviiii
ccclviiii

xxviii.

nam copiosam dederunt militi-
bus dicentes. Dicite quia discipu-
li eius nocte uenerunt. & fixati
sunt eum uobis dormientibus. Et si
hoc auditum fuerit a preside. nos
suadebimus ei. & securos uos facie-
mus. At illi accepta pecunia fe-
cerunt sicut erant docti. Et di-
uulgatum est uerbum istud apud
iudeos. usque in hodiernum diem.

Undecim autem discipuli abie-
runt in galileam. ubi constitue-
rat illis ihesus. & uidentes eum ado-
rauerunt. quidam autem dubita-
uerunt. & accedens ihesus. locutus
est eis dicens. Data est michi om-
nis potestas. in celo & in terra.
Euntes ergo docete omnes gentes.
baptizantes eos in nomine pa-
tris & filii et spiritus sancti. docentes
eos seruire omnia quecumque ma-
daui uobis. Et ecce ego uobis
cum sum omnibus diebus. usque ad
consummationem seculi.

EXPLICIT.
EVANGELII SE-
CUNDUM MATHEVM.

Incipit prologus sup. ^{mathevm}
MR

MCVS.
euglista dei.
& petri in bap-
tismate filii.
atq; in diuino
sermone dis-
cipulus. sa-

Liber
scē
Mathe
cerdotium in his agens. scilicet in carne
leuita. conuersus ad fidem christi.
euglistam in italia scripsit. ostendens ideo.
quid & generi suo deberet. & christo.
Nam in titulo principii in uoce p-
phetice exclamationis instituit.
ordine leuitice electionis ostendit.
ut predicans iohannem predestinatum
filium zacharie in uoce angeli
annuntiantis emissum. non solum
uerbum carnem factum. sed & corpus
cum in omnia uerbum diuine uo-
cis animatum. initio euglistice pre-
dicationis ostenderet. ut qui hec
legens sciret cui in titulo carnis in
domino & ihesu aduentantis habitacu-
lum caro deberet agnoscere. atq;
in se uerbum uocis quod in consonan-
tibus perdidit inueniret. Denique
& perfecti euglistice opus intrant. & a
baptismo domini predicare dominum in